

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MUSİKİSİ ANA SANAT DALI

DOKUZ ZAMANLI RUMELİ İLE EGE YÖRESİ SÖZLÜ HALK EZGİLERİ
ARASINDAKİ ETKİLEŞİM ve SONUÇLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
ERKAN GÜLTEKİN

Tez Danışmanları
Yrd.Doç. ÇETİN KÖRÜKÇÜ
Öğr.Gör. YÜCEL PAŞMAKÇI

Eylül 2008
İSTANBUL

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

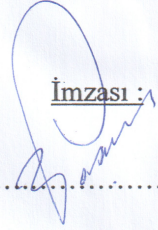
Türk Musikisi programı yüksek lisans öğrencisi Erkan GÜLTEKİN tarafından hazırlanan “ **Dokuz Zamanlı Rumeli ve Ege Sözlü Halk Ezgileri Arasındaki Etkileşim** ” adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Sınav Tarihi : 10.09.2008

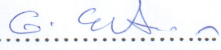
(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi: Öğr.Gör.Yücel PAŞMAKÇI
(Danışman-H.Ü. Öğr. Gör.)

.....

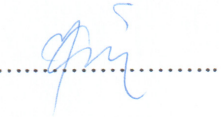
Jüri Üyesi : Prof.Dr. Güler ERTAN
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Çetin KÖRÜKÇÜ
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Yalçın ÇETİNKAYA
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Pınar SOMAKÇI
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

ÖNSÖZ

1900' lü yılların başında Balkan savaşları nedeniyle yapılan zulümlerden kaçmak için Rumeli' den Anadolu'ya göçen Türkler beraberinde kendi yaşam biçimini (kültürünü) de getirmişlerdir. Gelenek ve görenekleriyle, dilleriyle, sanatıyla, mimarisiyle, giysileriyle ve özellikle de müzikleriyle kültürümüze ayrı bir güzellik katmışlardır. Göçlerden dolayı Rumeli Türkleriyle olan kültür alış verişi özellikle müzik alanında yoğun biçimde yaşanmıştır.

Diğer bölgelerde de olduğu gibi Rumeli'den Ege bölgesine yapılan yoğun göçler Ege ve Rumeli halkının iç içe yaşamasına sebep olmuştur. Göçler sırasında yaşanan sıkıntılar ve zulümler sadece tarih kitaplarında değil, halkın sevinçlerini üzüntülerini yansıttığı sazda-sözde yani türkülerle de yorum bulmuştur.

Derlenmiş ve notaya alınmış Rumeli türkülerinden yüzlercesi TRT repertuarında mevcuttur. Bu ezgilerde en çok rastlanan dokuz zamanlı eserler Ege yöresinde de çok sayıda bulunmaktadır ve melodik olarak ta bir birleriyle benzeşmektedirler. Bunu da göçlerden dolayı iki halk arasında kültür alış verişine (etkileşimine) bağlayabiliriz. İki müzik kültürü arasındaki bu benzeşmeleri ortaya koymak amacı ile bu konu seçilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlık aşamasında yardımlarını esirgemeyen danışmanlarım Öğr.Gör. Yücel PAŞMAKÇI'ya, Yrd.Doc. Çetin KÖRÜKÇÜ'ye, kaynak olarak büyük yardımda bulunan Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneğine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Erkan GÜLTEKİN
İstanbul – Eylül 2008

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	viii
SUMMARY	x
TABLolar	xii
I. GİRİŞ	1
II. BALKANLARDA TÜRK VARLIĞININ TARİHİ, TÜRK GÖÇLERİ, RUMELİ'NİN KÜLTÜREL OLUŞUMU ve EGE'YE ETKİLERİ.....	2
2.1. Osmanlıdan Önceki Dönemde Balkanlardaki Türkler.....	2
2.2. Osmanlı Döneminde Balkanlara Yapılan Türk Fetihleri ve Göçleri.....	2
2.3. Balkanlarda Türk Soykırımı ve Anadolu'ya Göçler.....	4
2.4. Rumeli'nin Kültürel Oluşumunu Etkileyen Faktörler.....	5
2.5. Rumeli'den Ege Bölgesine Yapılan Türk Göçleri.....	10
2.6. Ege'ye Yerleşen Rumeli Türklerinin Kültürel Zenginliğe Katkısı	10
III. ELE ALINAN EZGİLERİN İNCELENMESİ	13
3.1. Ele Alınan Ezgilerde İnceleme Planı	13
3.1.1. Ezgilerin Edebi Yapısının İncelenmesi	13
3.1.2. Ezgilerin Usûl Yapısının İncelenmesi	13
3.1.3. Ezgilerin Melodik Yapısının İncelenmesi	13
3.1.4. Ezgilerin Melodik ve Ritmik Varyantlarının İncelenmesi	13
3.2. Rumeli Ezgilerinin incelenmesi.....	14
3.2.1. Arda'ya Suya Varma	14
3.2.1.1. Ezginin Edebi Yapısı	15
3.2.1.2. Ezginin Usûlü	15
3.2.1.3. Ezginin Melodik Yapısı.....	15
3.2.1.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	16

3.2.2.	Armutumu Dişledim	17
3.2.2.1.	Ezginin Edebi Yapısı	18
3.2.2.2.	Ezginin Usûlü	18
3.2.2.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	18
3.2.2.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	19
3.2.3.	Bahçeye bar diyemem	20
3.2.3.1.	Ezginin Edebi Yapısı	21
3.2.3.2.	Ezginin Usûlü	21
3.2.3.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	21
3.2.3.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	22
3.2.4.	Aman Huriyem sen misin	23
3.2.4.1.	Ezginin Edebi Yapısı	25
3.2.4.2.	Ezginin Usûlü	25
3.2.4.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	25
3.2.4.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	26
3.2.5.	Aklida basma giyersin	28
3.2.5.1.	Ezginin Edebi Yapısı	29
3.2.5.2.	Ezginin Usûlü	29
3.2.5.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	29
3.2.5.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	30
3.2.6.	Altın Tabakta Vişne	31
3.2.6.1.	Ezginin Edebi Yapısı	32
3.2.6.2.	Ezginin Usûlü	32
3.2.6.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	32
3.2.6.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	33
3.2.7.	Bekir ağam bağları incir dalları	34
3.2.7.1.	Ezginin Edebi Yapısı	35
3.2.7.2.	Ezginin Usûlü	35
3.2.7.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	35
3.2.7.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	36
3.2.8.	Duman da bastı dağlara	37
3.2.8.1.	Ezginin Edebi Yapısı	38
3.2.8.2.	Ezginin Usûlü	38
3.2.8.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	38
3.2.8.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	39
3.2.9.	Dolama Dolamayı	40
3.2.9.1.	Ezginin Edebi Yapısı	41
3.2.9.2.	Ezginin Usûlü	41
3.2.9.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	41
3.2.9.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	42

3.2.10.	Baltayı Vurdum Meşeye	43
3.2.10.1.	Ezginin Edebi Yapısı	44
3.2.10.2.	Ezginin Usûlü	44
3.2.10.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	44
3.2.10.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	45
3.2.11.	Benim Bugün Ahım Var	46
3.2.11.1.	Ezginin Edebi Yapısı	47
3.2.11.2.	Ezginin Usûlü	47
3.2.11.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	47
3.2.11.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	48
3.2.12.	Bir Alçacık Gürgem Dalı	49
3.2.12.1.	Ezginin Edebi Yapısı	50
3.2.12.2.	Ezginin Usûlü	50
3.2.12.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	50
3.2.12.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	51
3.2.13.	Çıksam A Urumelinin Düzüne	52
3.2.13.1.	Ezginin Edebi Yapısı	54
3.2.13.2.	Ezginin Usûlü	54
3.2.13.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	54
3.2.13.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	55
3.2.14.	Çarşıdan Aldım Kestane	56
3.2.14.1.	Ezginin Edebi Yapısı	57
3.2.14.2.	Ezginin Usûlü	57
3.2.14.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	57
3.2.14.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	58
3.2.15.	Dut Yedim Duttu Beni	59
3.2.15.1.	Ezginin Edebi Yapısı	60
3.2.15.2.	Ezginin Usûlü	60
3.2.15.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	60
3.2.15.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	61
3.2.16.	Edirne'nin Ardında Sünbüllü Bağlar Var	62
3.2.16.1.	Ezginin Edebi Yapısı	64
3.2.16.2.	Ezginin Usûlü	64
3.2.16.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	64
3.2.16.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	65
3.2.17.	Gide Gide Yol Buldum	66
3.2.17.1.	Ezginin Edebi Yapısı	67
3.2.17.2.	Ezginin Usûlü	67
3.2.17.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	67
3.2.17.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	68

3.2.18.	Oğlanın Adı Abdullah	69
3.2.18.1.	Ezginin Edebi Yapısı	70
3.2.18.2.	Ezginin Usûlü	70
3.2.18.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	70
3.2.18.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	71
3.3.	Ege Ezgilerinin incelenmesi.....	74
3.3.1.	Sabahın Yar Seher Vaktinde.....	74
3.3.1.1.	Ezginin Edebi Yapısı	76
3.3.1.2.	Ezginin Usûlü	76
3.3.1.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	76
3.3.1.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	77
3.3.2.	İlgıt İlgıt Esen Seher Yelleri	78
3.3.2.1.	Ezginin Edebi Yapısı	82
3.3.2.2.	Ezginin Usûlü	83
3.3.2.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	83
3.3.2.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	84
3.3.3.	Yüce Dağ Başında Bir Koyun Meler	85
3.3.3.1.	Ezginin Edebi Yapısı	88
3.3.3.2.	Ezginin Usûlü	88
3.3.3.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	89
3.3.3.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	89
3.3.4.	Duvar Üstünde Durdum.....	93
3.3.4.1.	Ezginin Edebi Yapısı	94
3.3.4.2.	Ezginin Usûlü	94
3.3.4.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	94
3.3.4.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	95
3.3.5.	Ađ Elime Mor Kınalar Yaktılar	96
3.3.5.1.	Ezginin Edebi Yapısı	98
3.3.5.2.	Ezginin Usûlü	98
3.3.5.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	98
3.3.5.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	99
3.3.6.	Besmeyleyen Çıktım Yola	100
3.3.6.1.	Ezginin Edebi Yapısı	101
3.3.6.2.	Ezginin Usûlü	101
3.3.6.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	102
3.3.6.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	102
3.3.7.	Derelerde Olur Çamlı Söğüdü (Samah)	103
3.3.7.1.	Ezginin Edebi Yapısı	107
3.3.7.2.	Ezginin Usûlü	108
3.3.7.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	108
3.3.7.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	109

3.3.8.	Afiyonun ortasında galesi.....	114
3.3.8.1.	Ezginin Edebi Yapısı	116
3.3.8.2.	Ezginin Usûlü	116
3.3.8.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	116
3.3.8.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	117
3.3.9.	Uzun Uzun Birmanlar.....	118
3.3.9.1.	Ezginin Edebi Yapısı	119
3.3.9.2.	Ezginin Usûlü	119
3.3.9.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	119
3.3.9.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	120
3.3.10.	Arpa Da Ektim Olacak.....	121
3.3.10.1.	Ezginin Edebi Yapısı	123
3.3.10.2.	Ezginin Usûlü	123
3.3.10.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	123
3.3.10.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	124
3.3.11.	Bahçe Bahçe Gezersin.....	125
3.3.11.1.	Ezginin Edebi Yapısı	126
3.3.11.2.	Ezginin Usûlü	126
3.3.11.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	126
3.3.11.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	127
3.3.12.	Aman Aman Nalbandım.....	128
3.3.12.1.	Ezginin Edebi Yapısı	129
3.3.12.2.	Ezginin Usûlü	129
3.3.12.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	129
3.3.12.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	130
3.3.13.	Bir Taş Attım Karakolun Camına.....	131
3.3.13.1.	Ezginin Edebi Yapısı	132
3.3.13.2.	Ezginin Usûlü	132
3.3.13.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	132
3.3.13.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	133
3.3.14.	Binnaz Kızı Naz Kızı.....	134
3.3.14.1.	Ezginin Edebi Yapısı	135
3.3.14.2.	Ezginin Usûlü	135
3.3.14.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	135
3.3.14.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	136
3.3.15.	Ayağında Mesi Var.....	137
3.3.15.1.	Ezginin Edebi Yapısı	138
3.3.15.2.	Ezginin Usûlü	138
3.3.15.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	138
3.3.15.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	139

3.3.16.	Ay Oğlan Tatar Mısın.....	140
3.3.16.1.	Ezginin Edebi Yapısı	141
3.3.16.2.	Ezginin Usûlü	141
3.3.16.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	141
3.3.16.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	142
3.3.17.	Çömüdün	143
3.3.17.1.	Ezginin Edebi Yapısı	144
3.3.17.2.	Ezginin Usûlü	144
3.3.17.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	144
3.3.17.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	145
3.3.18.	Attım Tabancamı	146
3.3.18.1.	Ezginin Edebi Yapısı	147
3.3.18.2.	Ezginin Usûlü	147
3.3.18.3.	Ezginin Melodik Yapısı.....	147
3.3.18.4.	Melodik ve Ritmik Varyantlar.....	148
IV.	İNCELENEN EZGİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	151
4.1.	Ezgi Sonları.....	151
4.1.1.	Rumeli Ezgileri	151
4.1.2.	Ege Ezgileri	152
4.2.	Ortak Karar Perdeleri	153
4.3.	Nazım Türleri	153
4.4.	Ses Sahası	154
4.5.	Donanımlar	154
4.6.	Seyirler	155
	SONUÇ	158
	KAYNAKLAR	160
	ÖZGEÇMİŞ	162

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MUSİKİSİ ANA SANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Dokuz Zamanlı Rumeli İle Ege Yöresi Sözlü Halk Ezgileri Arasındaki
Etkileşim ve Sonuçları

Hazırlayan
ERKAN GÜLTEKİN

Tez Danışmanları
Yrd.Doc. ÇETİN KÖRÜKÇÜ
Öğr.Gör. YÜCEL PAŞMAKÇI

Eylül 2008

ÖZET

“9 zamanlı Rumeli ve Ege sözlü halk ezgileri arasındaki etkileşim ve sonuçları” konulu çalışma iki yöre halkı arasındaki müzik etkileşimlerini ortaya koymak amacı ile seçilmiştir.

Rumeli’ de Türk varlığının tarihine, Rumeli Türklerinin kültürünü oluşturan unsurlara, balkan savaşları sırasında Anadolu’ya ve Ege bölgesine yapılan göçlere ve Ege bölgesinin illerine göçün nasıl dağıldığı, Ege halkı ve Ege’ye gelen Rumeli Türklerinin kültürel zenginliğe katkısı anlatılmıştır.

Bu çalışmada dokuz zamanlı Rumeli ve Ege ezgilerinin Edebi yönü, karar sesleri, ezgi sonları, donanımları, ses sahası, dizisi, seyri, melodik ve ritmik varyantları incelenmiş, ortak ve farklı özellikler tespit edilmiştir.

Bu belirlemeler sonucunda da iki yöre arasında, yukarıda sayılan unsurlar itibariyle farklılıktan çok benzerlikler ortaya çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler; Rumeli, Ege, Ezgileri, Türküleri, Müziği

T.R.
HALIC UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
TURKISH TRADITIONAL MUSIC MAIN ART BRANCH
MASTER THESIS

The Interaction Between Nine-Timed Rumelia And Aegean Sea Region Oral Folk
Melodies and Results

Prepared By
ERKAN GÜLTEKİN

Thesis Advisors
Assistant Professor: ÇETİN KÖRÜKÇÜ
University Lecturer: YÜCEL PAŞMAKÇI

September 2008

SUMMARY

The work whose subject is “The Interaction Between Nine-Timed Rumelia and Aegean Region Oral Folk Melodies and its Results” is chosen to display the interaction between this two regions’ people.

The history of Turkish existence in Rumelia, the elements constituting Rumelia Turkish culture, immigrations to Anatolia and Aegean Region during Balkanic War and how the immigration was scattered to cities of Aegean Region, Aegean people and the Rumeli’an Turkishs, who came to Aegean were narrated.

In this study, the literary aspect of the melodies of Rumeli’an and Aegean with nine time, decision voices, melody ends, gears, voice field, sequence, progress, melodic and ritmic variants are investigated, the same and different points are found

As a result of these determinations, between the two neighbourhood, concerning the factors that are mentioned above, it has been understood that there are similarities more than differences.

Key Wors : Rumelia, Aegean, Melody, Folksong, Music

TABLULAR

Tablo 1	72
Tablo 2	73
Tablo 3	149
Tablo 4	150
Tablo 5	156
Tablo 6	157

1. GİRİŞ

Çalışmamın konusunu dokuz zamanlı Rumeli ile Ege yöresi Sözlü halk ezgileri arasındaki etkileşim ve sonuçları oluşturmaktadır. İki yöre müziği arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymak amacı ile bu konu seçilmiştir.

Bu çalışma Rumeli Türklerinin göç sebeplerini, Ege bölgesine Balkanlardan yapılan göçleri, Rumeli kültürünün oluşumunu etkileyen faktörleri, Ege'ye gelen Rumeli Türklerinin kültürel zenginliğe katkısı, dokuz zamanlı Rumeli ve Ege ezgilerinin yapılarını ve karşılaştırılmasını kapsamaktadır.

“Dokuz zamanlı Rumeli ile Ege yöresi Sözlü halk ezgileri arasındaki etkileşim ve sonuçları” isimli çalışmada yer alan otuz altı ezginin notalarının otuz dört tanesi TRT nota arşivinden, iki tanesi “Rumeli'den Derlemeler” adlı Sabriye Sayın'ın tez kitabından alınmıştır. Bu otuz altı ezgi, edebi yapı, usul, melodik yapı, melodik ve ritmik varyantlar olmak üzere dört madde halinde karşılaştırılıp incelenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde genel bilgi olarak Rumeli' de Türk varlığının tarihine, Osmanlı Devletinin batıya doğru yaptığı fetihler sırasında Anadolu'dan Balkanlara yapılan Türk göçlerine, balkan savaşları sırasında Anadolu'ya ve Ege bölgesine yapılan Türk göçlerine yer verilmiştir. Ayrıca Rumeli Türklerinin kültürünün oluşmasında etkili olan siyasal nedenler, savaşlar, göçler, ekonomik nedenler, din ve müzik unsurlarına yer verilmiştir.

İkinci bölümde Rumeli ve Ege yöresi ezgilerinin edebi yönü, karar sesleri, donanımları, ses sahası, dizisi, seyri, melodik ve ritmik varyantları incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise ezgi sonları, ortak karar perdeleri, ses sahası, seyri, donanımı, edebi yapısı ve iki yöre arasındaki melodik ve ritmik varyantlar tespit edilerek incelenen Rumeli ve Ege yöresi ezgileri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmuştur.

2. BALKANLARDA TÜRK VARLIĞININ TARİHİ, TÜRK GÖÇLERİ, RUMELİ’NİN KÜLTÜREL OLUŞUMU ve EGE’YE ETKİLERİ

2.1.Osmanlıdan Önceki Dönemde Balkanlardaki Türkler

Hazar denizinin kuzeyindeki steplerde hüküm süren Hun Türkleri, Balkanlar ve Avrupa'ya ilk ayak basan Türkler'dir. 4. yüzyılın başından itibaren batıya doğru ilerleyen Hunlar, 376 yılında Volga nehrini geçerek Balkanlar'da yerleşmeye başlamıştır.(Kafesoğlu,1997,s:70)

Balkanların dolayısıyla Makedonya'nın Türklerle tanışması IV. Yüzyılda Hun Türklerinin buralara gelişlerine dayanır. (Öztuna,1973, s:71)

Türkler' in Balkanlar'la olan ilişkisi Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu İmparatorluğu dönemlerinde de devam etmiştir. Bölgede Müslüman toplulukların oluşumu da bu dönemde başlamıştır. Bu Müslüman Türk gruplar buldukları bölgede İslamiyet'in yayılmasına katkıda bulunmuşlardır. (Öcalan, 1999, s:145-146)

13. yüzyıla kadar Balkanlar'da yaşayan Türk toplulukları burada Orta Asya'dan getirdikleri kültüre ait derin izler bırakmışlardır. Yapılan arkeolojik kazılarda Hunlar' a ait kazan, kupa, tas, deri aksesuar gibi çeşitli gündelik eşyalar ve silahlar bulunmuştur. (Beyoğlu, 2001, s: 137) Özellikle Bulgaristan'da yaşayan ve "Eski Bulgar Türkleri" olarak adlandırılan gruplar zengin bir edebiyat mirası bırakmışlardır. Ponta Bulgarları, Gagavuz Türkleri, Kuman ve Kıpçaklar Türk folklorunu bu bölgede yaşatmış ve yaygınlaştırmışlardır.

Kısacası Türkler, Osmanlı İmparatorluğu bölgeye hakim olmadan çok önce Balkanlar'a yerleşmiş ve bölgenin etnik, sosyal ve kültürel yapılanmasında önemli bir rol oynamışlardır. Bu etki bölgenin diline, dinine, adetlerine, gelenek ve göreneklerine sanatına, müziğine ve mimari yapılanmaya kadar günlük yaşamın bütün alanlarına yansımıştır.

2.2. Osmanlı Döneminde Balkanlara Yapılan Türk Fetihleri ve Göçleri

Balkanlar'da gerçek anlamda Müslüman-Türk varlığının doruk noktasına ulaşması ise 13. yüzyıldan itibaren Osmanlı İmparatorluğu'nun fetihleriyle gerçekleşmiştir.

Osmanlı Devleti, 14. yüzyıldan itibaren Batıya doğru fetihler yapmaya başladı. 1352'de, tahtı ele geçirmek için Osmanlılardan yardım alan Bizans İmparatoru Kantakuzenos, bu yardımın karşılığı olarak Çimpe kalesi ve çevresini Orhan Gazi'ye bıraktı. Bu bölge, Süleyman Paşa'nın önderliğinde Balkanlar'a yayılmak için önemli bir üs olarak kullanıldı. Anadolu'dan getirilen kuvvetler bu bölgeye yerleştirildi ve Osmanlı'nın Rumeli'deki varlığı kalıcı hale getirildi. Dönemin tarih kayıtlarına göre başta Bolayır ve Malkara olmak üzere, bölgede, Bulgurlu, Esendük, Şeyh Halil, Kara Ahi gibi Türkçe isimler taşıyan çok sayıda köy ve yerleşim yeri kurulmuştu. (İnalçık, 1999, s: 64)

I. Murat, 1363 yılında Filibe'yi fethetmiş ve Türkmen göçünü hızlandırmıştır. 26 Eylül 1371' de yapılan savaşta Sırlar yenilgiye uğratılmış, bu sayede Batı Trakya ve Makedonya'nın yolu açılmıştır. Bu dönemde Vardar'ın doğusu ele geçirilmiş, 1372' de Selanik önlerine gelinmiştir. Daha sonra sırasıyla Sofya, Manastır, Pirlepe, Ohri ve 1386'da Sırbistan'ın anahtarı olan Niş, 1389 ise Sırbistan fethedilmiştir. 1392 yılında Üsküp'ün ele geçirilmesinin ardından bu şehir ve çevresi, Osmanlı Devleti'nin en önemli uç merkezlerinden biri haline gelmiştir. 1430 yılında Selanik'in fethinden sonra Semendire de Osmanlı topraklarına katılmıştır.

1448 yılında II. Kosova Savaşı'nın kazanılması, Balkanlar'daki Osmanlı hakimiyetini güçlendirmiştir. 1453 yılında İstanbul alınmış ve Fatih Sultan Mehmed döneminin sonuna gelindiğinde Yunanistan, Sırbistan, Arnavutluk ve Bosna dahil olmak üzere Balkanlar'ın neredeyse tamamında hakimiyet kurulmuştur. 1521 yılında Sultan Süleyman Belgrad'ı ele geçirerek Macaristan'a giden yolu açmıştır.

Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği bu büyük çaplı fetihlerin ardından, Balkanlar'da büyük bir Müslüman-Türk nüfusu oluşmuştur. Sadece Müslüman ve Türk gruplar değil, hâkimiyet altında olan bütün Balkan ulusları, Osmanlı yönetimi altında parlak bir dönem geçirmişlerdir.

Bu mutlu dönem, 19. yüzyılın başından itibaren yerini karmaşaya bırakmış, ulus devletlerin kurulmasına kadar geçen süreçte büyük savaşlar yaşanmış, büyük can ve mal kaybı olmuştur.

Fransız İhtilali'ni takip eden dönemde, aşırı milliyetçilik akımlarının etkisi altına giren Balkan ulusları, Osmanlı yönetimine karşı, peş peşe isyanlar başlatmış ve kendi ulus devletlerini kurmuşlardır. Bu dönemde, tersine bir göç yaşanmış, Balkan Türkleri'nin büyük bir kısmı Anadolu'ya dönmek zorunda kalmışlardır.

2.3. Balkanlarda Türk Soykırımı ve Anadolu'ya Göçler

Özellikle 1876 da başlayıp 1922 ye kadar süren devrede Osmanlı'nın düşmanları planlı, kararlı ve sabırlı olarak Osmanlı'yı bölmeye ve yıkmaya çalışmışlar, Türkleri Tuna ve Adriyatik'ten, Meriç çizgisine çekilmeye zorlamışlardır. Osmanlı bu dönemde kendisini hazırlanan tuzaklardan kurtaramamıştır. Bunda bizdeki ihanetler, yeteneksizlikler olduğu kadar bizi haritadan silmeye kararlı düşmanlarımızın birliği rol oynamıştır. (Öztuna,1990,s:27)

Rumeli'nin kaybının en önemli nedeni 'Yunan Ayaklanmasıdır' 1821 yılında bir Osmanlı toprağı olan Güney Yunanistan'daki Mora'da bulunan Türkler üzerine genel bir saldırı yapıldı. Bu saldırıda Yunanlı çeteciler ve Yunanlılar bir ay içinde 15.000 Türkü öldürdü. Yunan ayaklanmacıların amacı, bir millet yaratmak için kendilerine engel olan Türkleri ortadan kaldırmaktı. Yunanistan'daki Türklerin imha edilmesi savaş zamanlarının olağan kayıpları değildi. Türklerin hepsi, kadın ve çocuklarla birlikte, Yunan çetecilerince öldürüldü. İşlenen cinayetlerin hepsi, hesaplı kitaplı siyasal eylemlerdi.

Yunan ayaklanması 2 Mayıs 1876'da Bulgarlar tarafından da uygulandı. Osmanlı ordusu Bulgar isyanını bastırdı. Fakat Ruslar Osmanlı Devletine savaş ilan etti. O zamanki yeteneksiz Türk devlet adamları da bu savaşın çıkması için ellerinden geleni yaptılar.

Rusların 24 Nisan 1877 de Osmanlı'ya savaş ilanından sonra Ruslar 26 Haziran 1877 de Ziştevi yakınından Tuna vilayetine girdi. Ondan sonra sistematik olarak Türkleri imha hareketi yürütüldü. Bulgaristan'da Türk varlığı gerçek anlamda silindi. 1877'de Bulgaristan'daki Müslüman nüfus 1.501 883 idi. 1879'da bu nüfustan 515.000 'i Osmanlı Devletinin elindeki bölgelere ulaştı. Sivil halktan 260.000 'i bu savaşta ölmüştür. Yani imha edilmişlerdir.

Savaşın başında Bulgaristan'ın nüfusunun yarıya yakınını Türkler oluşturuyordu. Bazı vilayetlerde çoğunluk onlardaydı. Savaşın sonunda bir milyon Türk evlerinden barklarından sürüldü, öldürüldü.

Rumeli'den Türk Göçlerini eserinde inceleyen değerli araştırmacı diplomat Bilal Şimşir, Bulgaristan'dan bu savaşta Anadolu'ya ulaşabilen Türkler hakkında: Panslavistlerin önceden planladıkları soykırım hareketinden mucize kabilinden kurtarılabilen 'kılıç artıkları' demektedir. (Şimşir, 1967, s: 25)

Osmanlılar, 1876-1877 savaşımdan daha hızlı ve daha büyük yenilgiye Balkan Savaşlarında uğradılar. Bu savaşlar 2500 yıllık Türk tarihinin en büyük felaketlerinden biridir.

Birinci Balkan Savaşında asker sayısı yönünden bire karşı iki oranında düşmanla dövüşmeleri ve Libya'da hala İtalya ile savaşmakta olmaları ve Yunan donanması yüzünden deniz yoluyla ulaşım yapamamaları yüzünden eski vilayetleri Osmanlı Devletini yendiler.

Bu savaşlarda 413.000 Müslüman Türk evlerini barklarını bırakarak Osmanlı Devleti bölgelerine ulaşmıştır.1911 de Balkanlarda 2.315.293 Müslüman yaşıyordu. Kalan Müslüman nüfus 870.114 dür.413.000 göç ettiğine göre 632.408 sivil imha edilmiştir.

2.4. Rumeli'nin Kültürel Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Yaşanılan coğrafi yer, komşuları, sosyal ve kültürel yapısı toplumların tarihlerini etkilemiştir. Türkler dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşamakla birlikte ağırlıkla Orta Asya, Anadolu ve Balkanlar ekseninde bulunmuşlardır. Geçtikleri yerler gibi geldikleri Anadolu ve Balkanlarda insanlarla, coğrafyayla bütünleşmişler ve dost olarak yaşamışlardır. Gittikleri yerlerdeki kültürleri koruyarak oralara adalet, hoşgörü ve uygarlık götürmüşlerdir.(Çavuşoğlu, 1993,s:48)

a-) Siyasi Nedenler, Savaş ve Göç: Türk tarihinde, savaştan ya da siyasi nedenlerden doğan zorunlu yer değişiklikleri yaşanmıştır. Tarihimizin önemli bir savaş göçü, Balkan savaşlarında gerçekleşmiştir. "Türk-Rus Harbi"nin neticesinde Balkanlar'dan İstanbul'a ve Anadolu'ya göç eden birçok insan olduğu gibi, 1912 - 1913 Balkan Savaşları sırasında da yüz binlerce insan göç gerçeği ile yüz yüze gelmiştir.

"Balkanlardan Türkiye'ye göç olayı aslında altı yüz yıllık bir imparatorluğun tasfiyesi, büyük bir askerî, iktisadî ve kültürel taşkın hareketinin eski yataklarına çekilmesi olayıdır ki, 1877 Balkan Savaşından başlamakta, daha sonraları da başka nedenler ve şartlar altında, günümüze kadar sürüp gelmektedir: Savaş zorlamaları, iktisadî ve siyasî baskılar, akraba ve soydaşlarından ayrı düşme gibi psikolojik nedenler, cemaat desteğinden yoksun kalma, yeni ve daha uygun yerleşme olanaklarının çekiciliğine kapılma, karşılıklı anlaşmalar gibi çeşitli motiflerle Türkiye'ye doğru sürekli bir göç akımı sürüp gelmiştir." (Alangu,1970,s:26)

Göç, savaşlar ve siyasi nedenler, Rumeli Türklerinin Kültürünün oluşmasında önemli bir yere sahiptir. Türkler Orta Asya'dan Anadolu'ya getirdiği zengin kültürü Anadolu'dan Balkanlara taşımış ve yaymıştır. Osmanlı döneminde Balkanlara hâkim olan Türkler burada sanatını, dinini, dilini, mutfağını, giyimini kısacası kendi yaşayış biçimini sürdürmüş ve yaymışlar. Diğer yandan yaşadığı bölgenin kültürü etkisinde de kalmışlardır. Göçler ve savaşlardan dolayı bu iki kültür arasındaki etkileşim Rumeli Türklerinin kendi kültürlerinin oluşmasını ve dil, din, sanat, müzik ve giyimlerine farklı özellikler katmıştır. Kısacası Göç, kendi sanatını, müziğini ve edebiyatını ortaya çıkarmıştır.(www.kulturad.org)

Alangu, göçmen kültürünü araştıran kişilerin önlerinde duran en önemli sorun, “göçmen tabakalaşması ve buna bağlı kültür karışımları” olmaktadır. Çünkü XIV. Yüzyıldan itibaren Anadolu'dan Balkanlara akan Türk nüfusunun Balkan coğrafyasında altı yüz yıllık bir zaman diliminde farklı kültürlerle karşılaşarak birbirleriyle etkileşim içine girdiğini, Türklerin Anadolu coğrafyasına dönerlerken de “yalnız götördüklerini değil, Balkanlardaki çeşitli halk kültürleriyle yaptıkları karışımların ürünlerini de geriye, Türkiye'deki iskân bölgelerine” getirdiklerini kaydeder. (Alangu,1970,s:25)

Balkan Savaşları'nda yaşanan göç, zulüm ve ölümler Rumeli halkının yoğun duygular yaşamasına sebep olmuştur. Yaşanan mekânı süratle terk, yolculuk ve güçlükleri, bırakılan yerlere özlem, eşini dostunu kaybetmek gibi yaşanan hüznler Rumeli halkının türkülerine de yansımıştır. Örneğin; Mustafa Ramiz'den alınan Rumeli yöresine ait türkünün;

Akşam akşam mumları yakarım
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim
Hem hasretlik hem gurbetlik çekerim

dizesinden kişinin sevdiklerinden ayrı, uzak bir yerde olduğunu anlayabiliyoruz. Selim Lort'un kaynağı olduğu bir başka Rumeli türküsünün dizesi;

Manastır içinde bir uzun selvi
Kimimiz nişanlı kimimiz evli
Memlekette bıraktım bir saçı telli

Aylemeyin garip bre aneler belkida gelirim
O yarin uğruna şehit düşerim

Yukarıdaki dizelerde yine ayrılık ve özlemden bahsediliyor. Savaş ve Göçlerin beraberinde getirdiği hasret ve özlem konulu eserler çoğaltılabilir.

b-) Ekonomik Nedenler: Osmanlının, Balkanları ekonomik yönden etkisi altına almak istemesi ve bu sebeple konar-göçer aşiretlerin büyük bir kısmının yeni fethedilen yerlere yerleştirilmesi, buraların Türkleşmesinde etkili olmuştur. Sürekli yer değiştiren göçebeler (Rumeli Türkleri) hayvancılıkla uğraşırlardı. Göçebeler, devlete ağnam vergisi yanında kullandıkları otlak, kışlak ve yaylaklar için de vergi ödemişlerdir.

Yörükler, yaylak ve kışlaklarda buğday, arpa, mısır ve bazı sebzeleri yetiştirirlerdi. Süt mamulleri ve et temel gıdalarını teşkil ederdi. Giyim ve ev eşyalarını, kendileri dokurlardı. Bununla beraber, kapalı bir ekonomiye sahip olmayıp, köy ve kasabalardaki pazarlara inerler, ürünlerini satarak kendi ihtiyaçlarını satın alırlardı. Böylece Anadolu'dan Balkanlara giden göçebe Türkler yaşadığı bölgelerde kendi yaşam biçimini sürdürmüşler ve zamanla bölge halkı karşılıklı kültür etkileşiminde bulunmuşlardır.

Rumeli köylerinde eskiden de tarım ve hayvancılık dışındaki iş kollarından geçimliliğini sağlayanlar varmış. Örneğin, nispeten bir dağ köyü olan Muratlı'nın ortasında bir işlik olduğu ve burada bir ailenin geçimini ustalık yaparak kazandığı anlatılır. Bulgaristan ve Yunanistan'daki Türk köyleri incelendiğinde bugün de köylerde esnafların olduğu, hatta kafeterya gibi Anadolu'da küçük kasabalarda hala rastlanmayan iş yerlerinin bulunduğu görülür. Bir esnaf kültürünün oluşması için yoğun nüfus, alışveriş kültürü ve usta-çırak bağının uzun yıllar boyunca sürebilmesi gerektiği dikkate alınır, Balkan Türklerinin çok eski tarihlerden beri kalabalık ve birleşik nizama sahip köylerde oturduğu sonucu çıkartılabilir.

Yugoslavya'dan Anadolu'ya yapılan Türk göçlerinin Yunanistan ve Bulgaristan'dan yapılan göçler gibi politik zorlamalardan kaynaklanmadığı, göçün sosyo-ekonomik nedenlere dayandığı kabul edilmektedir. (Arı,1960,s:6)

c-) Müziğin Etkisi: İlk çağlardan itibaren Dünya'da gelişen ve yayılan Türkler, müzikteki ilerlemelerini gittikleri yerlere taşımışlar ve geliştirmişlerdir. Bugün Türklerle ilgisi olan tüm ulusların müziklerinde, Türk Müziği'nin etkisi görülmektedir. Birçok batılı besteci, eserlerinde Türk motiflerini işlemiştir. Kısaca

Türk Müziği etkisine Asya, Avrupa (Balkanlar), Orta Doğu ve Afrika'nın bir bölümünde rastlamak mümkündür.

Türklerde tarih boyunca Farklı ulusların müziklerinden etkilenmişlerdir. Günümüzde Balkan Müziği içerisinde Türk Müziği izlerini, Türk Müziği içerisinde ise Balkanlardan gelen tınıları duymak mümkündür. Konumuzu da oluşturan Rumeli ezgileriyle benzerlik gösteren Ege Bölgesindeki dokuz zamanlı ezgiler Buna en iyi örneklerdir.

d-) Dinin Etkisi: Kültürel değerlerin oluşmasında din, ahlâk ve hukuk kurallarının önemli etkileri vardır. Din, helâl- haramı; ahlâk, iyi - kötüyü; hukuk, haklı-haksızı belirlemeye yönelik ölçütler getirerek toplumsal yaşamın şekillenmesine katkıda bulunur. insanların yaşamlarını anlamlandırmalarını sağlayan inançlar, değerler her toplumda bulunur.(www.dindersi.com)

Kültürün ayrılmaz bir ögesi olan din, diğer kültür öğeleri üstünde etkiye sahiptir. Her kültür, inanılan dinin izlerini taşır. Bu, bütün dinlerin özelliğidir. Diller ahlak kuralları, sanat ve edebiyat, tarih vb. bütün kültür öğeleri dinden etkilenmiştir. Hepsinin içeriğinde inanılan dinin izleri vardır. Türk kültürü üzerinde etkili olan din İslam'dır. Çünkü Türk ulusunun büyük çoğunluğu Müslüman'dır. Geri kalanı ise diğer dinlere mensup vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Dinin bütün kültürel unsur ve değerlerimiz üzerinde etkisi vardır. Bu etki bugün de devam etmektedir. Dil, edebiyat, örf ve adetler, sanat, müzik ve mimar üzerinde dininin etkileri bulunmaktadır.(www.webhatti.com)

Ege bölgesindeki en eski Kosovalılar derneği olan Manisa Salihli Kültür ve Yardımlaşma Derneği yöneticilerinden Behzat Zurnacı, Prizren kasabasından geldiklerini söylüyor. Buram buram Anadolu kokan bir Osmanlı kasabası görünümündeki bu yerleşim merkezinde pazar günleri bir yanda kiliselerin çanlarının çaldığını, diğer yandan ezan seslerinin duyulduğunu belirtiyor. (www.samsunmubadele.org.tr)

Rumeli Türkleri yaşadıkları coğrafyadaki inançlar ile etkileşim içinde olmuş, sosyal ve kültürel değişimler ve etkileşimler sergilemişlerdir. Türklerin yüzyıllar boyunca balkanlarda yaşadıklarını göz önünde bulundurursak, Rumeli Türklerinin müzikleri üzerinde İslam dinin etkileri yanında, batı kültürünün ve inancının da etkili olduğu sonucuna varılabilir.

Gelenek, görenek ve Âdetler: Rumeli Türkleri etnik olarak Anadolu Türkleri ile hemen hemen aynı köklere dayanırlar. Bu nedenle gelenek, görenek ve sosyal yapı

olarak Anadolu halkıyla benzerlikler gösterirler. Rumeli göçmenlerinin gelenek ve göreneklerindeki farklılıklar, çok kültürlü ve çok dinli bir bölgede yüzlerce yıl yaşamış olmanın toplumsal izleri ile açıklanabilir.

Aile, Türk-İslam toplumunun temelidir. Rumeli'ler için de bu genel anlayış aynıdır. Büyükbaba, büyükanne, erkek çocuklar ve gelinler, torunlardan oluşan geniş aile yapısının yaygın olduğu bilinir.

Birleşik nizam bahçelerde yaşamının etkisi ile komşuluk ilişkileri gelişmiş bir toplumdur. Komşu aileler, birbirleri ile günlük hayatta sürekli yardımlaşırlar. Ayrıca, komşu evde yaşanan her türlü özel güne kendilerininmiş gibi sahiplenilir.

Cenaze törenlerinde Yüksek sesle ağlamak, çığlık atmak, ağıt yakmak ayıplanır, hatta günah olduğu düşünülür. Cenazelere mümkün olduğu kadar herkes katılır, önemli kalabalıklar oluşur.

Rumeli Türklerinin geleneklerinden biriside yöresel kutlanan bayramlardır. Bu geleneksel bayramlardan ilki, gölle bayramıdır. Altı mayıstaki hıdrellez günü kutlanan gölle bayramında, köy halkı, evlerinden getirdikleri malzemeler ile hep birlikte gölle denen ve mısır tanelerinin haşlanması ile elde edilen yöresel yemeği paylaşarak yer. Gölle yemeğinin bir bölümü de muhakkak evlere geri götürülür ve böylece bereketin artacağı düşünülür.

Köy düğünleri pazartesi günleri gelinin çeyizlerini sergilemek üzere sermesi ile başlar. Bu arada baklavalar açılır, düğün hazırlıkları sürer. Komşu aileler yardıma koşar, tatlı bir telaşla düğün hazırlığı yapılır. Köydeki Kadınlar, serilen çeyizleri görmek üzere gelin evine uğrar. Perşembe günü damat, birkaç yakınıyla gelir ve çeyizleri kız evinden alır. Bu arada gelinin akrabaları içinde çocuk yaşta olanlar, çeyiz sandığının üzerine oturur ve damattan bahşiş almadan kalkmaz. Daha önce dini nikah yapılmadıysa dini nikahın da mübarek kabul edilen perşembeyi cumaya bağlayan gece kıyılması tercih edilir.

Halkoyunları, kendilerine özgü figürler taşır. Biraz Ege bölgesi halkoyunlarını, biraz da Balkan yarımadasının yerel kültürlerinin folklorunu andırır. Belli başlı oyunlar arasında Rumeli karşılaşması, Zigoş (cüğüş) ve Debrelî Hasan, Paşa Dudu, Ağacenin Fatmesi, Tirtom gibi Batı Trakya oyunları dışında telgrafın telleri ve kasap gibi yine Ege ve Rumeli kültürünün ortak oyunları da sayılabilir.

2.5. Rumeli'den Ege Bölgesine Yapılan Türk Göçleri

Balkan faciasından önce Küçük balkan'da (Makedonya) bir milyon Türk vardı. 1912 yenilgisi ve üç devletin Müslümanları katletmeye başlaması ile bu nüfusun yarısı göçtü. Lozan'da, Ahali Mübadelesi'nin yapıldığı 1924 yılında, Yunanistan'da ancak 450 bin Türk kalmıştı. İşte bunlar, Anadolu'daki 1,5 milyon Rum ile değiştirildi, mübadele edildi. İster istemez insanlar evlerinden, yurtlarından ediliyordu. (Kocaoğlu,2007,s:45)

Devlet, yoğun göç sorunu ile uğraşacak bir komisyon kurulmasına ilişkin yasa çıkartmak zorunda kalmıştır. Bu komisyon tarafından çok sayıda göçmen Amasya, Denizli, Tokat, Sivas, Çankırı, Adana, Aydın, İçel, Bursa, Adapazarı, Afyon ve İzmir çevresine yerleştirilmiştir. (Arı,1960,s:7)

Türk şehri Selanik'te 1897'de 275 bin Türk vardı. Bulgar, Sırp ve Yunan sayısı ise bunun yarısı 152 bindi. Manastır'da da aynıydı: 167 bin 350 Hıristiyan'a karşı, 297 bin 550 Türk vardı. Diğer Rumeli göçleri gibi mübadelede de muhacirler en çok gelip Ege'ye yerleşmiştir. Özellikle İzmir nüfusunun üçte ikisi Balkan kökenli denilebilir. 1924 mübadelesinde İzmir'e 31 bin 867, Manisa'ya 11 bin 872, Aydın, Denizli ve Afyon'a dokuzar bine yakın mübadil iskan edilmişti. (Kocaoğlu,2007,s:45)

1912 – 1913 Balkan Savaşı sırasında 1173,52, 1914 -1915 Birinci Dünya Savaşı sırasında da yaklaşık 120.556 göçmenin Anadolu'ya geldiği tahmin edilmektedir. Birinci Dünya Savaşına kadar Kafkasya'dan, Balkanlardan ve Ege adalarından Anadolu'ya gelen göçmenlerin sayısı bir milyonun üstündedir. (Arı,1960,s:5)

1950–1960 döneminde toplam 35.496 ailenin yerleşiminin sağlandığı görülmektedir. Bunlardan 25.583 çiftçi ailesinin büyük çoğunluğunun Adana (1.442 aile), Ankara (1.136 aile), Balıkesir (1.474 aile), Bursa (2.185 aile), Konya (1.523 aile), Manisa (1.383 aile), Tekirdağ (1.619 aile) illerine, zanaatkar ailelerin çoğu Bursa (1.356 aile), İstanbul (3.100 aile), Eskişehir (1.116 aile), İzmir (1.1160 aile) illerinde yerleşimleri gerçekleştirilmiştir.(Geray,1962,s:54-55)

2.6. Ege'ye Yerleşen Rumeli Türklerinin Kültürel Zenginliğe Katkısı

Ege bölgesinde Türk, Kürt, Çepni, Tahtacı, Abdal, Pomak, Yahudi, Rum vb. birçok halk yüzyıllardır bir arada yaşamaktadır. Yüzyıllara kadar uzanan bu birliktelik halklar arasında kaynaşmayı, etkileşimi de beraberinde getirmiştir. Bunun en açık örneği Rum, Türk, Yunan halklarının müzik, halkoyunu, yemek vb.

kültürlerinin birbirine çok benzemesidir. Bu benzer durum Rumeli halkı (Yörükler) için de geçerlidir. (www.ozgurluk.org)

Yörük Anadolu ve Rumeli’de göçebe bir yaşam sürdüren Türkmen topluluklara denilmektedir. Rumeli’den Türkler Ege’de, Manisa, Uşak, İzmir ve Aydın’da yaygın şekilde bulunmaktadır. Gelenek, görenek ve törelerine bağlı olan Rumeli Türkleri zengin bir folklorla sahiptirler. Sahip olduğu bu zengin kültürlerini zaman içerisinde yaşadıkları bölgelere yaymışlardır. Her şeyden önce yıllardır aynı topraklarda yaşayıp, aynı toprakları işlemişlerdir. Yukarıdaki paragrafta da belirtildiği gibi Ege ve Rumeli halkının yemekleri, halk oyunları ve özellikle müziklerindeki benzerlikler olması buna en iyi örneklerdir.

Mübadele sonrası yerli nüfusla mübadiller arası evliliklerin pek olmadığı anlaşılmaktadır. Mübadiller, kadına değer vermediklerine inandıkları yerlilere kız vermek istememişler, yerliler de kültürlerini çok yabancı buldukları Rumeli göçmenlerine karışmak istememişlerdir. Ancak zamanla bu anlayış kırılmıştır. Bugün, mübadillerin ve diğer unsurların büyük ölçüde karıştığı ve saf mübadil olan 3. ve 4. kuşakların büyük ölçüde azaldığı görülmektedir.

Ege Bölgesinde yaşayan diğer etnik kültürler arasında “mübadile kız ver, ama mübadilden kız alma” diye özetlenebilecek bir anlayış vardır. Bunun nedeni, mübadil erkeklerinin eşlerine çok değer vermeleri ve uyum göstermeleridir. Ailelerinden bu terbiyeyi alan mübadil kızlarının ise, mübadil olmayan ailelere gelin gitmeleri durumunda, kendilerini ezdirmeyen ve aileyi ilgilendiren meselelerde karar alma sürecine katılmak isteyen duruşlarını devam ettirmeleri yadırganabilmektedir.

Ege’nin dinsel yapısı da bir mozaği gösterir. Alevi ve Sünni Müslümanlar, Hıristiyanlar, Ortodokslar, Yahudiler yaşar Ege’de. Yoksul dağ köylerindeki Yörükler, çoğunlukla Alevidir. Ege’nin Alevi halkı, (Yörükler) mücadele gelenekleriyle halklar mozağinin önemli bir parçasını oluştururlar. Bugün, Yörüklerin tamamı yerleşik hayata geçmişlerdir. Ancak, eski hayat tarzlarını devam ettiren ve yaylak-kışlaklarda göçebe olarak yaşayan Yörükler, Toroslar’da hâlâ mevcuttur. Bu saydıklarımızın dışında çeşitli dönemlerde göçerle, sürgünlerle Ege’ye gelen halklar da vardır. Bulgar göçmenleri, Kazak göçmenler, Çerkez göçmenler vb. gibi. (www.ozgurluk.org)

Ege Bölgesi halk oyunları müzik ve türküler bakımından çok zengindir. Her türkünün bir hikâyesi vardır. Başlıca oyunları zeybek cinsidir. Kadın ve erkekler oyunları ayrı ayrı oynarlar. Türküler genellikle dokuz zamanlıdır. zeybek havaları,

ağır ve yürük türküler, barana havaları, semahlar, gelin ve kına havaları yörenin halk müziği ürünleridir. Genel karakter olarak Ege Bölgesi türkeleri ile ortak özellikler gösteren bazı ezgilerde Rumeli göçmenlerinin etkisi görülür.(www.manisakultur-turizm.gov.tr)

3. ELE ALINAN EZGİLERİN İNCELENMESİ

Bu bölümde belirgin ortak özellikler gösteren 36 adet sözlü (kırık havanın) halk ezgisinin notaları yer almaktadır. Ele alınan her ezgi, söz yapısı, usul yapısı, melodik yapısı, melodik ve ritmik varyantları olarak dört başlık altında incelenmiştir. Bu bölümün inceleniş biçimi aşağıdaki plan çerçevesinde detaylı olarak anlatılmıştır.

3.1. Ele Alınan Ezgilerde İnceleme Planı

3.1.1. Ezgilerin Edebi Yapısının İncelenmesi

Bu bölümde ezgilerin söz yapıları, nazım türü ve uyak şemaları incelenmiştir. Ezgilerin edebi yapısı korunarak ele alınmış, dizelerdeki kafiye örgüsü hece taksimatı ve durak özellikleri incelenmiştir.

3.1.2. Ezgilerin Usûl Yapısının İncelenmesi

Bu bölümde ezginin usûlü ve toplam ölçü sayısı incelenmiştir.

3.1.3. Ezgilerin Melodik Yapısının İncelenmesi

Bu başlık adı altında ezgilerin melodik karakterlerini oluşturan karar, güçlü, donanım, ses sahası, dizisi, seyri ve sıçrama yaptığı ses aralıkları gösterilmiştir.

3.1.4. Ezgilerin Melodik ve Ritmik varyantlarının İncelenmesi

Bu bölümde ezgilerin ortak melodik ve Ritmik Varyantları notalar üzerinde gösterilerek yöredeki ezgilerin müzikal yapıya ışık tutması açısından incelenmiştir. Ezgi motifleri notalar üzerinde numaralandırılarak gösterilmiştir.

3.2. Rumeli Ezgilerinin İncelenmesi

3.2.1. "Arda'ya Suya Varma" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3104
İNCELEME TARİHİ :

DERLEYEN
HASAN KARAKAŞ

YÖRESİ
(BULGARİSTAN
(DELİ ORMAN)

DERLEME TARİHİ
6.2.1985

KİMDEN ALINDIĞI
A.EMİNE BALKANLI
SÜRESİ :

ARDAYA SUYA VARMA (KÂMİLEM)

NOTAYA ALAN
HASAN KARAKAŞ

♩ = 108

1. AR DA YA SU YA VA - R MA KÂ Mİ LEM A
2. AL - GİY DİM AL SIN Dİ YE " " " "

2.3
MA - N GE ÇER KEN KU MA DA L MA
" " MOR - GİY DİM GÖR SÜ - N Dİ - YE

1.
BEN - SA NA DE ME DİM Mİ KÂ Mİ LEM A
2.
İS - TE Dİ LER GİT ME DİM " " " "

MA - N EL LER DE - N MEK TU - P A L MA
" " YAR GE Lİ - P AL Sİ - N Dİ - YE

-1-
ARDAYA SUYA VARMA KÂMİLEM AMAN
GEÇERKEN KUMA DALMA
BEN SANA DEMEDİM Mİ KÂMİLEM AMAN
ELLERDEN MEKTUP ALMA

-2-
AL GİYDİN ALSIN DİYE KÂMİLEM AMAN
MOR GİYDİM GÖRSÜN DİYE
İSTEDİLER GİTMEDİM KÂMİLEM AMAN
YAR GELİP ALSIN DİYE

-3-
AL GİYEN AŞKIN OLUY KÂMİLEM AMAN
MOR GİYEN COŞKUN OLUY
YARINDEN AYRILANLAR KÂMİLEM AMAN
SONUNDA ŞAŞKIN OLUY.

3.2.1.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Ardaya suya varma	-a-	3+4=7
Geçerken kuma dalma	-a-	3+4=7
Ben sana demedim mi	-b-	3+4=7
Ellerden mektup alma	-a-	3+4=7
Al giydim alsın diye	-c-	3+4=7
Mor giydim görsün diye	-c-	3+4=7
İstediler gitmedim	-d-	3+4=7
Yar gelip alsın diye	-c-	3+4=7
Al giyen aşkın olur	-e-	3+4=7
Mor giyen coşkun olur	-e-	3+4=7
Yarından ayrılanlar	-f-	3+4=7
Sonunda şaşkın olur	-e-	3+4=7

Nazım Türü :

Bu ezgi 7 'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 3+4 şeklindedir.

3.2.1.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 8 ölçüdür.

3.2.1.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
Si-Re	Aşağıdan Yukarı
Re-Fa	Aşağıdan Yukarı
Fa-Re	Yukarıdan Aşağı

3.2.1.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

2 = 6

4 = 12

Ritmik Varyantlar

2 = 6

3 = 9

4 = 12

5 = 13

8 = 16

3.2.2. "Armutumu Dışledim" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2019
İNCELEME TARİHİ: 24.10.1979

YÖRESİ
SELANİK

KİMDEN ALINDIĞI
Bursa'da Selanikli
Kadınlardan

SÜRESİ :

♩ = 214

DERLEYEN
Ank. Dev. Kesp.
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
21.7.1947

ARMUDUMU DİŞLEDİM
(PASTAL TÜRKÜSÜ)

NOTAYA ALAN
ATES KOYOĞLU
2.10.1978

AR MU DU MU Dİ Ş LE DİM YA LE LE L YA LE LA MA N
AR MUT DAL DAN DU SER Mİ .. ..
AR MUT DAL DA Bİ Rİ Kİ .. ..
SA Pİ Nİ GÜ MÜ S LE DİM YA LE L Lİ M SEV Dİ Ğİ Mİ
KA RIM CA LAR U SER Mİ .. ..
SAY DIM BAK TI MO Nİ Kİ .. ..
Nİ S Mİ Nİ YA LE LE L YA LE LA MA N GOM LE Ğİ ME
E NİS TE ME .. ..
Nİ Cİ N DE .. ..
İS LE DİM YA LE L Lİ M uysal
DU SE R Mİ .. ..
BE Nİ M Kİ .. ..

— 1 —
ARMUDUMU DİŞLEDİM YALELEL YALEL AMAN
SAPINI GÜMÜŞLEDİM YALELLİM
SEVDİĞİMİN İSMİNİ YALELEL YALEL AMAN
GÖMLEĞİME İŞLEDİM YALELLİM

— 2 —
ARMUT DALDAN DÜŞERMİ YALELEL YALEL AMAN
KARINCALAR ÜŞERMİ YALELLİM
SORUN BAKIN ENİŞTEME YALELEL YALEL AMAN
BİZE NİKAH DÜŞERMİ YALELLİM

— 3 —
ARMUT DALDA BİR İKİ YALELEL YALEL AMAN
SAYDIM BAKTIM ONİKİ YALELLİM
ONİKİNİN İÇİNDE YALELEL YALEL AMAN
EN GÜZELİ BENİM Kİ YALELLİM

PASTAL : Tütün yapraklarını cins ve boyuna göre ayırmak.

3.2.2.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözləri	uyak düzeni	hece durağı
Ar mudumu Diş ledim	-a-	4+3=7
Sap ını Gümüş ledim	-a	3+4=7
Sev diğimin İsmi ni	-b-	4+3=7
Göm leğime İş ledim	-a-	4+3=7
Armut Dal dan Düş er Mi	-c-	4+3=7
Kar ıncalar Üş er Mi	-c-	4+3=7
Sorun Ba kın Eni ş teme	-d-	4+3=7
Bize Ni kah Düş er Mi	-c-	4+3=7
Armut Dal da Bir İki	-e-	4+3=7
Say dım Bak tım on iki	-e-	4+3=7
On ikinin İç in de	-f-	4+3=7
En Güz eli Ben im ki	-e-	4+3=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7 'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+4 şeklindedir.

3.2.2.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 8 ölçüdür.

3.2.2.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı - İnici

SICRAMA YAPTIĞI SESLER

LA-Mİ Aşağıdan Yukarı

RE-Sİ Yukarıdan Aşağı

3.2.2.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

3 = 11

4 = 12

5 = 13

6 = 14

7 = 15

8 = 16

Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 5 = 9 = 11 = 13

4 = 12

6 = 10 = 14

7 = 15

8 = 16

3.2.3. "Bahçeye bar diyemem" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4115
İNCELEME TARİHİ : 12. 06. 1997

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YÖRE
RUMELİ
KAYNAK KİŞİ

BAHÇEYE BAR DİYEMEM

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN

SÜRE : ♩ = 112

(SAZ - - - - -)

BAH ÇE YE BAR DI YE MEM AY VA YA NAR DI YE
ŞU DA ĞI A ŞAM DE DİM A ŞAM U LA ŞAM DE

MEM (SAZ DİM) BEN A LIŞ TIM İ Yİ YE
BİR VE FÂ SIZ YÂR İ ÇİN

KÖ TÜ YE YÂR Dİ YE MEM BAĞ LAR GA ZE Lİ ME LE ĞİM DE
HER KE SE PA ŞAM DE DİM BAĞ LAR GA ZE Lİ ME LE ĞİM DE

TÜRK MEN GÜ ZE Lİ
TÜRK MEN GÜ ZE Lİ

BAHÇEYE BAR DİYEMEM
AYVAYA NAR DİYEMEM
BEN ALIŞTIM İYİYE
KÖTÜYE YÂR DİYEMEM

ŞU DAĞI AŞAM DEDİM
AŞAM ULAŞAM DEDİM
BİR VEFÂSIZ YÂR İÇİN
HERKESE PAŞAM DEDİM

BAĞLANTI:
BAĞLAR GAZELİ (melegim de)
TÜRKMEN GÜZELİ

BAĞLANTI

3.2.3.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Bahçeye bar diyemem	-a-	4+3=7
Ayvaya nar diyemem	-a-	4+3=7
Ben alıştım iyiye	-b-	4+3=7
Kötüye yar diyemem	-a-	4+3=7
Şu dağı aşam dedim	-c-	3+4=7
Aşam ulaşam dedim	-c-	2+5=7
Bir vefasız yar için	-d-	4+3=7
Herkese paşam dedim	-c-	3+4=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7 'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 ve 2+5 şeklindedir.

3.2.3.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 11 ölçüdür.

3.2.3.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Mi-Sol	Aşağıdan Yukarı
Fa-Re	Yukarıdan Aşağı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
La-Re	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı

3.2.3.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

9 = 15

10 = 16

11 = 17

19 = 21

Ritmik Varyantlar

2 = 4

3 = 7

9 = 15

10 = 16

11 = 17

18 = 22

19 = 21

3.2.4. "Aman Huriyem Sen Misin" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3277
İNCELEME TARİHİ : 15. 03. 1989

DERLEYEN
NİHAT KAYA

YÖRESİ
RUMELİ

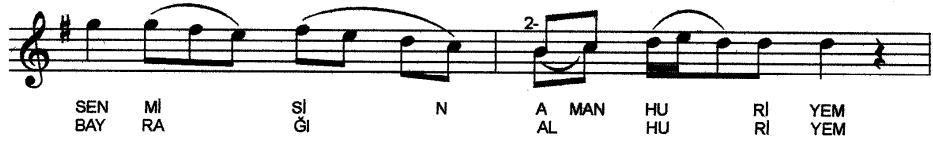
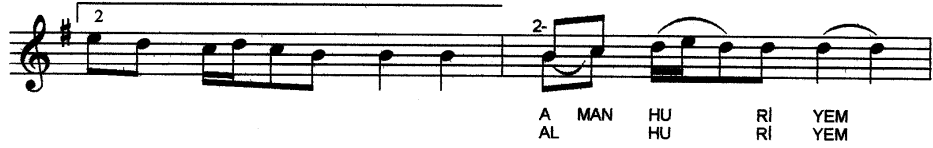
DERLEME TARİHİ

AMAN HURİYE'M SEN MİSİN

KİMDEN ALINDIĞI
SABRİ GENCER

NOTAYA ALAN
NİHAT KAYA

SÜRESİ :

- 2 -

AMAN HURİYE'M SEN MİSİN

BAR DA Ğİ DOL DU RU RUM DOL DU RU RUM
A YAK TA PEM BE ÇO RAP PEM BE ÇO RAP

BAR DA Ğİ AL SEN HU RI YEM
A YAK TA KİM VAR HU RI YEM

BAR DA Ğİ BAR DA Ğİ
KO NAK TA KO NAK TA

S. SABUNCU

- 1 -

AMAN HURİYE'M SEN MİSİN
LOKUM VERSEM YER MİSİN
DOLDURURUM DOLDURURUM BARDAĞI
AL SEN HURİYE'M BARDAĞI

- 2 -

AL HURİYE'M BAYRAĞI
DOLAŞALIM KONAĞI
PEMBE ÇORAP AYAKTA
KİM VAR HURİYE'M KONAĞI

- 3 -

AMAN HURİYE'M SEN MİSİN
FINDIK VERSEM YER MİSİN
DOLDURURUM DOLDURURUM BARDAĞI
AL SEN HURİYE'M BARDAĞI
DOLAŞALIM KONAĞI

3.2.4.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Aman Huriyem sen misin	-a-	5+3=8
Lokum versem yer misin	-a-	4+3=7
Doldururum bardağı	-b-	4+3=7
Al sen Huriye'm bardağı	-b-	5+3=8
Al Huriyem bayrağı	-b-	4+3=7
Dolaşalım konağı	-b-	4+3=7
Pembe çorap ayakta	-c-	4+3=7
Kim var Huriye'm konakata	-c-	5+3=8
Aman Huriye'm sen misin	-a-	5+3=8
Fındık versem yer misin	-a-	4+3=7
Doldururum bardağı	-b-	4+3=7
Al sen Huriye'm bardağı	-b-	5+3=8
Dolaşalım konağı	-b-	4+3=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 5+3 şeklindedir.

3.2.4.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 20 ölçüdür.

3.2.4.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı - İnici

SICRAMA YAPTIĞI SESLER

RE-Sİ Yukarıdan Aşağı

RE-SOL Aşağıdan Yukarı

3.2.4.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 27 = 31

2 = 28 = 32

3 = 13 = 19 = 33

Ritmik Varyantlar

1 = 27 = 31

2 = 14 = 28 = 30 = 32

3 = 13 = 19 = 33

$$4 = 6 = 18 = 20 = 24 = 34$$

$$5 = 17 = 23 = 29$$

$$7 = 21$$

$$8 = 22$$

$$10 = 26$$

$$11 = 15$$

$$14 = 30$$

$$4 = 6 = 18 = 20 = 24 = 34$$

$$5 = 17 = 23 = 29$$

$$7 = 21$$

$$9 = 11 = 15$$

$$10 = 12 = 16 = 26$$

3.2.5. "Akli da basma giyersin" Ezgisi

T R T MUZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3103
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
RUMELİ
KİMDEN ALINDIĞI
FETHİYE İŞÇİLER
SÜRESİ

AKLI DA BASMA GİYERSİN BEYİM AMAN

DERLEYEN
HAVVA VE HASAN
KARAKAŞ

DERLEME TARİHİ
12.2.1984

NOTAYA ALAN
HASAN KARAKAŞ

♩ = 138 2. 2.

1. AK LI DA BAS MA GI YER SIN BE YİM A MAN
2. EV LE DA RİM E V LE RİM DE BOY LI BO YU N CE Z BOY LI BO YU N
YÜK SEK EV LE Rİ M YÜK SEK EV LE CE Z GI YİN MI Sİ N KU SAN MI SIN
Rİ M İ Çİ NE GI RE RİM BEYİM A MAN GER DA NA VA RİN CE Z GER DA NA VA RİN
GÖN LÜ MÜ EY LE Rİ M GÖN LÜ MÜ EY LE CE Z İŞ TE GEL DİK Gİ DE YO RU Z SU RA LAR DA NEM KAL
Dİ SU RA LAR DA NEM KAL Dİ U ÇUR T TUR DUM SA HI Nİ MI KÖL LE RİM DEN KÖL LE RİM BOŞ KAL
DO VA Nİ MI YU VAM DEN YU VA LE RİM BOŞ KAL Dİ KÖL LE RİM BOŞ KAL Dİ YU VA LE RİM BOŞ KAL Dİ uysal

AKLI DA BASMA GİYERSİN BEYİM AMAN BOYLI BOYİNCEZ (BOYLI BOYİNCEZ)

GİYİNİŞİN KUŞANMIŞIN GERDANA VARİNCEZ (GERDANA VARİNCEZ)

Bağlantı: { İŞTE GELDİK GİDEYÜRÜZ SURALARDA NEM KALDI (SURALARDA NEM KALDI)
UÇURTTURDUM ŞAHİNİMİ KÖLLERİMDEN, KÖLLERİM BOŞ KALDI (KÖLLERİM BOŞ KALDI)

EVLERİM EVLERİM DE BEYİM AMAN YÜKSEK EVLERİM (YÜKSEK EVLERİM)

İÇİNE GİRERİM BEYİM AMAN GÖNLÜMÜ EVLERİM (GÖNLÜMÜ EVLERİM)

Bağlantı: { İŞTE GELDİK GİDEYÜRÜZ SURALARDA NEM KALDI (SURALARDA NEM KALDI)
UÇURTTURDUM DOĞANIMI YUVAMDAN YUVALARIM BOŞ KALDI (YUVALARIM BOŞ KALDI)

3.2.5.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Aklı da basma giyersin boyli boyincez	-a-	8+5=13
Giyinmişsin kuşanmışsin gerdana varincez	-a-	7+6=13
İşte geldik gidiyoruz şuralarda nem kaldı	-b-	8+7=15
Uçurturdum şahinimi kollarımdan kollarım boş kaldı	-b-	11+6=17
Evlerim evlerim de yüksek evlerim	-c-	6+5=11
İçine girerim gönlümü eylerim	-c-	6+5=11

Nazım Türü:

Bu ezgi 11 'li , 13' lü , 15'li ve 17'li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 6+5 , 8+5 , 7+6 , 8+7 ve 11+6 şeklindedir.

3.2.5.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 24 ölçüdür.

3.2.5.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Mi-Sol	Aşağıdan Yukarı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
La-Fa	Aşağıdan Yukarı
Do-Mi	Aşağıdan Yukarı

Sol-Do Aşağıdan Yukarı
 Re-Sol Aşağıdan Yukarı
 Sol-Mi Yukarıdan Aşağı

3.2.5.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

2 = 6
 17 = 21 = 29 = 33
 18 = 22 = 30 = 34
 19 = 31
 20 = 32
 23 = 35
 24 = 36

Ritmik Varyantlar

1 = 19 = 31
 2 = 4 = 6
 3 = 9 = 17 = 21 = 25 = 29 = 33
 5 = 11 = 23 = 35
 12 = 24 = 26 = 36
 13 = 15
 18 = 22 = 30 = 34
 20 = 32

3.2.6. "Altın Tabakta Vişne" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 3026
İNCELEME TARİHİ : 2.3.1988

YÖRESİ
BULGARİSTAN
KİMDEN ALINDIĞI
YILDIZ İBRAHİMOVA

ALTIN TABAKTA VIŞNE

Süresi:

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİ. BŞK.
THM ve Oy. MD. Lüğü

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
ATEŞ KÖYOĞLU
(24.1.1988)

AL TIN TA BAK TA — VIŞ NE OĞ LA NAR DI MA — DÜŞME
AY DOĞ MUŞ TUR I — ŞIK TIR TA BAK DO LU KA — ŞIK TIR
KIZ FE Rİ DE FE — Rİ DE KI NA LI EL LE — Rİ NE

BE Nİ SA NA VE — R MEZLER BO ŞU NA Dİ LE — DÜŞME
KOMŞU LARNE KA — RI ŞİR O YAR BA NA A — ŞIK TIR
SE Nİ A LA CA — ĞI MA MA AS KER LİK VAR GE — Rİ DE

TAHTA HA VUZ LU CA NI MI SEV DİM DOĞ RU SU
" " " " " " " " " " " " " " " " " " " "

(1)

ALTIN TABAKTA VIŞNE
OĞLAN ARDIMA DÜŞME
BENİ SANA VERMEZLER
BOŞUNA DİLE DÜŞME

(2)

AY DOĞMUŞTUR İŞİKTİR
TABAK DOLU KAŞIKTIR
KOMŞULAR NE KARIŞIR
O YAR BANA AŞIKTIR

(3)

KIZ FERİDE FERİDE
KINALI ELLERİNE
SENİ ALACAĞIM AMA
ASKERLİK VAR GERİDE

TAHTA HAVUZLU CANIMI
SEVDİM DOĞRUSU

(NAKARAT)

(NAKARAT)

3.2.6.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Altın Tabakta Vişne	-a-	5+2=7
Oğlan Ardıma Düşme	-a-	2+5=7
Beni Sana Vermezler	-b-	4+3=7
Boşuna Dile Düşme	-a-	3+4=7
Ay Doğmuştur Işıktır	-c-	4+3=7
Tabak Dolu Kaşıktır	-c-	4+3=7
Komşular Ne Karışır	-c-	3+4=7
O Yar Bana Aşıktır	-c-	4+3=7
Kız Feride Feride	-d-	4+3=7
Kınalı Ellerinde	-d-	3+4=7
Seni Alacağım Amma	-e-	6+2=8
Askerlik Var Geride	-d-	3+4=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7 'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 6+5 , 8+5 , 7+6 , 8+7 ve 11+6 şeklindedir.

3.2.6.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 10 ölçüdür.

3.2.6.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Fa-Re	ukarıdan Aşağı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı
Sol-Do	Aşağıdan Yukarı
Re-La	Yukarıdan Aşağı
Re-Sol	Aşağıdan Yukarı
La-Fa	Yukarıdan Aşağı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı

3.2.6.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 1 = 5
- 3 = 9 = 11
- 6 = 10 = 12
- 13 = 15
- 14 = 16

Ritmik Varyantlar

- 1 = 5 = 19
- 3 = 7 = 9 = 11
- 4 = 8
- 10 = 12
- 13 = 15
- 14 = 16

3.2.7. "Bekir ağam bağları incir dalları" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

T H M REPERTUAR SIRA No : 3092

İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ

SELANİK

KİMDEN ALINDIĞI

BANDIRMA SAHİL YENİCE KÖYÜ

KÖY HANIMLARINDAN

SÜRESİ:

DERLEYEN

MEHMET GEZER

HASAN KARAKAŞ

DERLEME TARİHİ

20.3.1985

NOTAYA ALAN

HASAN KARAKAŞ

BEKİR AĞAM BAĞLARI

♩ = 96

BE KİR A ĞAM BAĞ LA RI İN CİR DAL LA RI

A M MAN İM NE MİN SA RI LI ŞAL VA RI

SA RI LI ŞAL VA RI A M MAN İM NE MA MAN

YAK TI YA BE Nİ KA SIM LAR GEL ME DEN

Bİ RAK TI YA BE Nİ Bİ RAK TI YA BE Nİ uysal

- 1 -
BEKİR AĞAM BAĞLARI
İNCİR DALLARI
AMAN İMNEMİN
SARILI SALVARI

Bağlantı: AMAN İMNEM AMAN
YAKTIYA BENİ
KASIMLAR GELMEDEN
BIRAKTIYA BENİ

- 2 -
BEKİR AĞAM KOYUNU
YAKADA OTLAR
AK AYŞE İMNEMİN
NİKAHINI TOPLAR
Bağlantı.

- 4 -
YAZ YAĞMURLARI
YERİ GÜLDÜRÜR
İBRAM MUTLULUĞUNU
ÇUBUŞA BİLDİRİR
Bağlantı

İMNEM : EMİNEM
ÇUBUŞ : HALK, AHÂLİ
İBRAM : İBRAHİM

- 3 -
BEKİR AĞAM BAĞLARI
BUZ GİBİ ÜZÜM
AMAN İMNEMİN
TELLERİ UZUN
Bağlantı.

- 5 -
HASAN YAZICI
KAFESTEN BAKAR
BEKİR AĞAM İMNEYE
GÖRÜMLÜK TAKAR
Bağlantı.

3.2.7.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Bekir ağam bağları incir dalları	-a-	7+5=12
Aman İmnemin sarılı şalvarı	-a-	5+6=11
Bekir ağam koyunu yakada otlar	-b-	7+5=12
Ak Ayşe İmnemin nikahını toplar	-b-	6+6=12
Bekir ağam bağları buz gibi üzüm	-c-	7+5=12
Aman İmnemin telleri uzun	-c-	5+5=10
Yaz yağmurları yeri güldürür	-d-	5+5=10
İbrahim mutluluğunu çubuşa bildirir	-d-	7+6=13
Hasan yazıcı kafesten bakar	-e-	5+5=10
Bekir ağam İmneye görümlük takar	-e-	7+5=12

Nazım Türü:

Bu ezgi 10'li , 11'li , 12'li ve 13'lü hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 7+5 , 5+6 , 6+6 , 5+5 ve 7+6 şeklindedir.

3.2.7.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 7 ölçüdür.

3.2.7.3. Ezginin Melodik Yapısı

Seyri :

Çıkıcı - İnici

SICRAMA YAPTIĞI SESLER

RE-Sİ Yukarıdan Aşağı

Mİ-DO Yukarıdan Aşağı

3.2.7.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The image displays 20 numbered melodic and rhythmic variants of a scale in G major, 9/8 time. The scale is RE-Sİ (D4-B3) and Mİ-DO (C4-B3). The variants are numbered 1 through 20, with some variants including accents or slurs.

Melodik Varyantlar

1 = 5

2 = 6

3 = 7 = 9

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.2.8. "Duman da bastı dağlara" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 170 - 1 / 4 / 1973

YÖRESİ
TEKİRDAĞ

KİMDEN ALINDIĞI
FOLKLOR EKİBİ

DUMANDA BASTI DAĞLARA

DERLEYEN
ÜMİT KAPTANCI

DERLEME TARİHİ
1970

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE :

DU MAN DA BAS TI DAĞ LA RA YA YIL DI O
VA LA RA YA RA MA NA MAN

Beni de duysaydı yârim
Gelirdi buralara

(1)

Tekirdağ'ın hanları
Koca koca camları yâr aman
Sağ yârim koyunları
Çingirdasın çanları yâr aman
(Bağlantı : Duman bastı)

Deredeki balıklar
Sallanıyor kayıklar
Tel tel olmuş duruyor
Yârimdeki bıyıklar.
(Bağlantı)

3.2.8.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözləri	uyak düzeni	hece durağı
Duman da bastı dağlara	-a-	3+6 =9
Yayıldı ovalara	-a-	3+4 = 7
Beni de duysaydı yarım	-b-	3+5 = 8
Gelirdi buralara	-a-	3+4 = 7
Tekirdağın hanları	-c-	4+3 = 7
Koca koca camları	-c-	4+3 = 7
Sağ yarım koyunları	-c-	3+4 = 7
Çingirdasın çanları	-c-	4+3 = 7
Deredeki balıklar	-d-	4+3 = 7
Sallanıyor kayıklar	-d-	4+3 = 7
Tel tel olmuş duruyor	-e-	4+3 = 7
Yarımdeki bıyıklar	-d-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li , 8' li ve 9'lu hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 3+6 , 3+4 , 3+5 , ve 4+3 şeklindedir.

3.2.8.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 6 ölçüdür.

3.2.8.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Sol Aşağıdan Yukarı

Sol-Mi Yukarıdan Aşağı

3.2.8.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

3 = 7

4 = 8

Ritmik Varyantlar

1 = 9

3 = 7 = 11

4 = 8

6 = 10

3.2.9. "Dolama Dolamayı" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1300
İNCELEME TARİHİ : 24_5_1977

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
RÜMELİ

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
RÜSTÜ ERİÇ

DOLAMA DOLAMAYI

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

DO LA MA DO LA MA YI
AK ŞAM BE NU YU MA DIM

DO LA MA DO LA MA YI GE Tİ RİN BAĞ LA MA YI
AK ŞAM BE NU YU MA DIM UY KU MA DO YA MA DIM

GE Tİ RİN BAĞ LA MA YI NER DEN ÖĞ REN DİN HA NİM
UY KU MA DO YA MA DIM GA SA VET BAS DI BE Nİ

NER DE NÖĞ REN DİN HA NİM SE NO YU NOY NA MA YI
GA SA VET BAS DI BE Nİ YAR GEL MİŞ DU YA MA DIM

SE NO YU NOY NA MA YI ÇİĞ YA ĞAR TE KER LE NİR
YAR GEL MİŞ DU YA MA DIM " " " " " "

ÖP TÜK CE ŞE KER LE NİR ÇİĞ YA ĞAR YER DE MAZ
" " " " " " " " " " " "

GÜ ZEL LİK SEN DE KAL MAZ
" " " " " "

-1-
DOLAMA DOLAMAYI
GETİRİN BAĞLAMAYI
NERDEN ÖĞRENDİN HANIM
SEN OYUN OYNAMAYI
ÇİĞ YAĞAR TEKERLENİR
Bağlantı ÖPTÜKÇE SEKERLENİR
ÇİĞ YAĞAR YERDE KALMAZ
GÜZELLİK SENDEN KALMAZ

-2-
AKSAM BEN UYUMADIM
UYKUMA DOYAMADIM
GASAVET BASTI BENİ
YAR GELMİŞ DUYAMADIM
Bağlantı.

3.2.9.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Dolama dolamayı	-a-	3+4 = 7
Getirin bağlamayı	-a-	3+4 = 7
Nerden öğrendin hanım	-b-	3+5 = 8
Sen oyun oynamayı	-a-	3+4 = 7
Çiğ yanar tekerlenir	-c-	3+4 = 7
Öptükçe şekerlenir	-c-	3+4 = 7
Çiğ yanar yerde kalmaz	-d-	3+4 = 7
Güzellik sende kalmaz	-d-	3+4 = 7
Akşam ben uyumadım	-e-	3+4 = 7
Uykuma doyamadım	-e-	3+4 = 7
Gasavet bastı beni	-f-	3+4 = 7
Yar gelmiş duyamadım	-e-	3+4 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 3+4 ve 3+5 şeklindedir.

3.2.9.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 14 ölçüdür.

3.2.9.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
Mi-La	Aşağıdan Yukarı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı

3.2.9.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

2 = 4 = 10 = 12

9 = 11

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.2.10. "Baltayı Vurdum Meşeye" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

TMM REPERTUAR SIRA No: 3289

İNCELEME TARİHİ : 16.3.1989

YÖRESİ:

RUMELİ (Selânik-Drama)

KİMDEN ALINDIĞI:

BEDİA YALTRIK

DERLEYEN:

HÜSEYİN YALTRIK

HÜSEYİN TÜNCEL

DERLEME TARİHİ:

7.7.1978

NOTAYA ALAN:

HÜSEYİN YALTRIK

BALTAYI VURDUM MEŞEYE

♩ = 108 % 2.3

1. Bal ta yı vur dum me se ye am man am man da
 2. Me çu va da bir çı na r am man am man da
 3. Köp rü al tın da te s ti am man am man da

Yağ dol dur dum sı se ye
 Da li ne bül bül ko ha r
 Ke mer be li mi ke s ti

2.3

Bal ta yı vur dum me se ye am man am man da
 Me çu va da bir çı na r am man am man da
 Köp rü al tın da te s ti am man am man da

Yağ dol dur dum sı se ye
 Da li ne bül bül ko na r
 Ke mer be li mi ke s ti

Kız ben se ni bek le ri m a man a man da
 Me çu va nın kız la rı a man a man da
 As ker de ki mor fe s li a man a man da

Do lan da gel kö şe ye
 Ne sa ra rır ne so la r
 Şim di gön lüm den ge ç ti

2.3

Göz le rim çok tan a lı ş mı ş am man am man da
 Ru me li nin kız la rı am man am man da
 As ker de ki dal fe s li am man am man da

Ya ri her gün gör me ye
 Ne sa ra rır ne so la r
 Şim di gön lüm den ge ç ti

3.2.10.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Baltayı Vurdum Meşeye	-a-	5+3=8
Yağ Doldurdum Şişeye	-a-	5+3=8
Kız Ben Seni Beklerim	-b-	4+3=7
Dolan Da Gel Köşeye	-a-	4+3=7
Meçuvada Bir Çınar	-c-	4+3=7
Daline Bülbül Konar	-c-	3+4=7
Meçuvanın Kızları	-d-	4+3=7
Ne Sararır Ne Solar	-c-	4+3=7
Masa Üstünde Testi	-e-	5+2=7
Kemer Belimi Kesti	-e-	5+2=7
Askerdeki Dal Fesli	-f-	4+3=7
Şimdi Gönlümden Geçti	-e-	5+2=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8' li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 5+2 ve 5+3 şeklindedir.

3.2.10.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 16 ölçüdür.

3.2.10.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Mi-Do Yukarıdan Aşağı

Re-Si Yukarıdan Aşağı

La-Sol Aşağıdan Yukarı

Sol-Mi Yukarıdan Aşağı

La-Do Aşağıdan Yukarı

3.2.10.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

9 = 13

10 = 14

Ritmik Varyantlar

1 = 13

4 = 10 = 12

5 = 9

7 = 15

8 = 16

3.2.11. "Benim Bugün Ahım Var" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 3091
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
RUMELİ
KİMDEN ALINDIĞI
HAVRETTİN AYAN
SÜRESİ :

DERLEYEN
HAYVA ve
HASAN KARAKAŞ

DERLEME TARİHİ
24.5.1984

NOTAYA ALAN
HASAN KARAKAŞ

BENİM BU GÜN AHIM VAR

1. BE NİM BU GÜ N A HİM VA RA
2. ÇIK MI DE Dİ M SA NA DA YA Rİ MA
MAN GA MİM VAR E F KA RİM VA R
MAN ÇIK TIN GE CE YA Rİ Sİ R
BİL MİŞ O L SAN GÖ R MÜ S O L SA NA RA
MAH LE Nİ Z DE HO VAR DA S ÇO K TU RA
MAN AL TIN Gİ Bİ YA RİN VA R
MAN A LIR SE Nİ Bİ Bİ RİN VA R

- 1 -

BENİM BU GÜN AHIM VAR AMAN
GAMİM VAR EFKARIM VAR
BİLMİŞ OLSAN GÖRMÜŞ OLSAN AMAN
ALTIN GİBİ YARİM VAR.

- 2 -

ÇIK MI DEDİM SANA DA YARİM AMAN
ÇIKTIN GECE YARISI
MAHLENİZDE HOVARDALAR ÇOKTUR AMAN
ALIR SENİ BİRİSİ.

3.2.11.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Benim bugün ahım var	-a-	4+3=7
Gamım var efkarım var	-a-	3+4=7
Bilmiş olsan görmüş olsan	-b-	4+4=8
Altın gibi yarım var	-a-	4+3=7
Çık mı dedim sana da yarım	-c-	4+4=8
Çıktın gece yarısı	-d-	4+3=7
Mahlenizde hovardalar çoktur	-e-	4+6=10
Alır seni birisi	-d-	4+3=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li , 8' li ve 10' lu hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 4+4 ve 4+6 şeklindedir.

3.2.11.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 8 ölçüdür.

3.2.11.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Fa-Re	Yukarıdan Aşağı
Re -Fa	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
La-Sol	Aşağıdan Yukarı
Do-La	Yukarıdan Aşağı

3.2.11.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

Melodik varyant yoktur.

Ritmik Varyantlar

1 = 9 = 13

8 = 16

3.2.12. "Bir Alçacık Gügem Dalı" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 424
Tarih 22/6/1975

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
RUMELİ

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
KEMAL ALTINKAYA

BİR ALÇACIK GÜGEM DALI
(Oyun havası)

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE:

Bİ RAL ÇA ÇIK BÜ GEM DA LI Bİ RAL ÇA ÇIK
 BAHÇE LER DE A MAN KO CA DA LI BAHÇE LER DE
 AK ŞA MOL DU A MAN MUMLAR YAN DI AK ŞA MOL DU
 GÜ GEM DA LI KIR DA LI BİN YU KA RI KIR DA LI
 A MAN KOCA PA ZI NE ZA MAN YE Tİ ŞE ÇEK NE ZA MAN
 A MAN MUMLAR YAN DI BI ZİM A GA GE LE ÇEK BI ZİM A
 BİN YU KA RI SE NİN Gİ Bİ A MAN BİRÇAPKI NA KİM VE RİR
 YE Tİ ŞE ÇEK SE NİN O İN SAF SIZ BA BAN NE ZA MAN
 GA GE LE ÇEK ŞU BE NİM HUY SUZ KAY NA NAM CİN A YI
 İY Kİ KA RI KİM VE RİR İY Kİ KA RI AH LEY LOM
 NA Bİ NE ÇEK NE ZA MAN NA LE ŞE ÇEK
 YAN DI MA MAN LEY LOM DAĞ LAR DU MAN DIR LEY LOM AH ley LOM
 YAN DI MA MAN LEY LOM DAĞ LAR DU MAN DIR LEY LOM HÂ LIM YA
 MAN DIR LEY LOM

(1) Bir alçacık gügem dalı Bahçelerde (aman) koca pazı
 Kır dalı bin yukarı Ne zaman yetişecek
 Senin gibi (aman) bir çapkına Senin o insafsız baban
 Kim verir iki karı Ne zaman iyleşecek
 (Bağlantı)

(2)

(3)

(Bağlantı) { Ah leylom yandım aman leylom Akşam oldu (aman) mumlar yandı
 Dağlar dumandır leylom Bizim ağa gelecek
 Ah leylom yandım aman leylom Şu benim huysuz kaynanam
 Halim yamandır leylom Cın atına binecek
 (Bağlantı)

NOT: Türkünün bağlantı bölümleri, giriş ve ara sazı olarak çalınabilir

3.2.12.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözləri	uyak düzeni	hece durağı
Bir alçacık gügem dalı	-a-	4+4=8
Kır dalı bin yukarı	-b-	4+4=8
Senin gibi bir çapkına	-c-	4+4=8
Kim verir iki karı	-b-	3+4=7
Bahçelerde koca pazı	-d-	4+4=8
Ne zaman yetişecek	-e-	3+4=7
Senin o insafsız baban	-f-	3+5=8
Ne zaman iyleşecek	-e-	3+4=7
Akşam oldu mumlar yandı	-g-	4+4=8
Bizim ağa gelecek	-e-	4+3=7
Şu benim huysuz kaynanam	-ı-	3+5=8
Cin atına binecek	-e-	4+3=7

Nazım Türü:

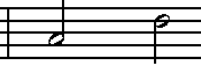

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 4+4 ve 3+5 şeklindedir.

3.2.12.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 24 ölçüdür.

3.2.12.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Sol -Re Aşağıdan Yukarı

La-Do Aşağıdan Yukarı

3.2.12.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar
Melodik Varyantlar

2 = 6

3 = 7

4 = 8 = 11 = 15

9 = 13

10 = 14

Ritmik Varyantlar

Melodik varyantlarla aynıdır.

3.2.13. "Çıksam A Urumelinin Düzüne" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4071
9. 10. 1996

DERLEYEN
RÜSTEM AVCI

YÖRE
RUMELİ/Deliorman
KAYNAK KİŞİ
OSMAN ŞANLITUNA

ÇIKSAM A URUMELİN DÜZÜNE

DERLEME TARİHİ
6. 5. 1989
NOTALAYAN
RÜSTEM AVCI

SÜRE :

(SAZ - - - - -)

1 2

2-3 - 2-3 -

ÇIK SA MA U RU ME LİN DÜ ZÜ NE
KI RA TI MI BAH CE YE BAĞ LA DIM
OS MAN A GA OS MAN A GA BAK BA NA

3- 1

AL SA MA SA Fİ YE Yİ Dİ Zİ ME (SAZ - - - -)
OS MA NI GUR BE TE YOL LA DIM
NE LER SOY LE YE CEM SA NA

2 2-3 2-3

Dİ Zİ ME (SAZ - - - -) SA Fİ YEM KI NA
YOL LA DIM OS MAN GUR BET TEN
CEM SA NA SA Fİ YE DE KI Zİ Nİ

2-3 -

LAR YAK MIŞ ON PAR MA Ğİ
GE LİN CE ÜÇ GÜN Ü GE CE
VER BA NA DA MAT O LA YIM

2-3 -

E Lİ NE (SAZ - - - -) AR GE LİR OS MA NA GA
AĞ LA DIM
BEN SA NA

ÇIKSAM A URUMELİN DÜZÜNE
-2-

AR GE LİR SA Fİ YE ME KAR YO LA

DAR GE LİR (SAZ - - -) DAR GE LİR

GENETİK

ÇIKSAM A URUMELİN DÜZÜNE
ALSAM A SAFİYE'Yİ DİZİME
SAFİYE'M KINALAR YAKMIŞ
ON PARMAĞI ELİNE

BAĞLANTI :

AR GELİR OSMAN AGA AR GELİR
SAFİYE'ME KARYOLA DAR GELİR

KIRATIMI BAHÇEYE BAĞLADIM
OSMAN'I GURBETE YOLLADIM
OSMAN GURBETTEN GELİNCE
ÜÇ GÜN ÜÇ GİCE AĞLADIM

BAĞLANTI

OSMAN AGA OSMAN AGA
NELER SÖYLEYECEM SANA
SAFİYE DE KIZINI VER BANA
DAMAT DA (GÜVEY DE) OLAYIM BEN SANA

BAĞLANTI

3.2.13.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Çıksam a urumelinin düzüne	-a-	3+7=10
Alsam a safiye'yi dizime	-a-	3+7=10
Safiye kınalar yakmış	-b-	3+5=8
On parmağı eline	-a-	4+3=7
Kıratımı bahçeye bağladım	-c-	4+6=10
Osman'ı gurbete yolladım	-c-	3+6=9
Osman gurbetten gelince	-d-	5+3=8
Üç gün üç gece ağladım	-c-	5+3=8
Osman ağa Osman ağa	-e-	4+4=8
Neler söyleyecem sana	-f-	2+6=8
Safiye de kızını ver bana	-f-	7+3=10
Damat da olayım ben sana	-f-	6+3=9

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li , 8'li , 9'lu ve 10'lu hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 3+7

3+5 , 4+3 , 4+6 , 3+6 , 5+3 , 4+4 , 2+6 , 7+3 ve 6+3 şeklindedir.

3.2.13.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 19 ölçüdür.

3.2.13.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Do-Mi Aşağıdan Yukarı

Re-Fa Aşağıdan Yukarı

3.2.13.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

Ritmik Varyantlar

8 = 20

1 = 3 = 5 = 17 = 19

13 = 15

4 = 8 = 12 = 14 = 16 = 18 = 20

17=19

7=9

11=15

3.2.14. "Çarşıdan Aldım Kestane" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 532
İNCELEME TARİHİ : 22.11.1973
YÖRESİ
EDİRNE
KİMDEN ALINDIĞI
RAKİM ERTURĞAN
ŞERİF ERCAN

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

ÇARŞIDAN ALDIM KESTANE

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRE

Saz.....

I

II

1. ÇAR Şİ DAN AL DIM KEŞ TA NE
2. ÇAR Şİ DAN AL DIM Kİ RA Zİ
3. ÇAR Şİ DAN AL DIM TU RUN CU

GÖZ LE Rİ BEN ZER MES TA NE YA RI YAR YA RA MAN
E LIN DE AL TIN TE RA Zİ YA RI YAR YA RA MAN
İ Çİ NE KOY DUM Pİ RİN Cİ YA RI YAR YA RA MAN

KALK Gİ DE LIM GÜ LIS TA NE GÜ LA Yİ ŞEM GEL KA RA GÖZ LÜM
SA RA MA DIM KAR DAN BE YA Zİ GÜ LA Yİ ŞEM GEL KA RA GÖZ LÜM
AY ŞE KIZ LAR İÇİN DE Bİ RİN Cİ GÜ LA Yİ ŞEM GEL KA RA GÖZ LÜM

GEL AĞ LA ŞA LIM A MAN Fİ DAN BOY LUM HE LÂL LA ŞA LIM
GEL AĞ LA ŞA LIM A MAN Fİ DAN BOY LUM HE LÂL LA ŞA LIM
GEL AĞ LA ŞA LIM A MAN Fİ DAN BOY LUM HE LÂL LA ŞA LIM

N. Uysal

— 1 —
ÇARŞIDAN ALDIM KESTANE
GÖZLERİ BENZER MESTANE (yar yar yaraman)
KALK GİDELİM GÜLISTANE
GÜL AYŞEM,
Bağlantı. [GEL KARA GÖZLÜM GEL AĞLAŞALIM AMAN
FİDAN BOYLUM HELALLAŞALIM

— 2. —
ÇARŞIDAN ALDIM KİRAZİ
ELİNDE ALTIN TERAZİ (yar yar yaraman)
SARAMADIM KARDAN BEYAZI
— Bağlantı —

— 3 —
ÇARŞIDAN ALDIM TURUNCU
İÇİNE KOYDUM PİRİNCİ (yar yar yaraman)
AYŞE KIZLAR İÇİNDE BİRİNCİ
— Bağlantı —

Böyle okunur

KAR DAN BE YA Zİ İ ÇİN DE

3.2.14.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Çarşıdan Aldım Kestane	-a-	5+3=8
Gözleri Benzer Mestane	-a-	5+3=8
Kalk Gidelim Gülistane	-a-	4+4=8
Çarşıdan Aldım Kirazı	-b-	5+3=8
Elinde Altın Terazi	-b-	5+3=8
Saramadım Kardan Beyazı	-b-	4+5=9
Çarşıdan Aldım Turuncu	-c-	5+3=8
İçine Koydum Pirinci	-c-	5+3=8
Ayşe Kızlar İçinde Birinci	-c-	4+6=10

Nazım Türü:

Bu ezgi 8'li , 9' lu ve 10' lu hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 5+3 , 4+4 , 4+5 ve 4+6 şeklindedir.

3.2.14.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 19 ölçüdür.

3.2.14.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkılcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Si-Re	Aşağıdan Yukarı
La-Mi	Aşağıdan Yukarı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
Sol-Si	Aşağıdan Yukarı

3.2.14.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 1 = 3
 2 = 4
 5 = 31 = 37
 11 = 23
 12 = 24
 13 = 25
 14 = 38
 27 = 29 = 35
 28 = 30 = 34 = 36

Ritmik Varyantlar

- 1 = 3 = 7
 2 = 4 = 8 = 18 = 26 = 28 = 30 = 34 = 36
 5 = 11 = 17 = 23 = 31 = 37
 9 = 13 = 15 = 21 = 25 = 27 = 29 = 35
 10 = 12 = 16 = 24
 14 = 22 = 38

3.2.15. "Dut Yedim Duttu Beni" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3803
İNCELEME TARİHİ : 13. 8. 1993

DERLEYEN
TRT İZMİR RADYOSU THM MD.

YÖRE
TEKİRDAĞ / Malkara
KAYNAK KİŞİ
HAŞİM ŞEKİPİŞİK

DUT YEDİM DUTTU BENİ

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
SALİH URHAN

SÜRE :

(SAZ

DUT YE DİM DUT TU BE Nİ TUT TU U YUT TU BE Nİ NE HA YIR SIZ YÂ Rİ MİŞ
GİT Tİ U NUT TU BE Nİ GİT Tİ U NUT TU BE Nİ
AL BE NE YÂ RİM SAR BE Nİ YÂ RİM YE Nİ YE Nİ O DA LA Rİ NA
KOY BE Nİ YÂ RİM NER DE BU LA YİM SE Nİ

GENÇTÜRK

DUT YEDİM DUTTU BENİ
TUTTU UYUTTU BENİ
NE HAYIRSIZ YÂ RİMİŞ
GİTTİ UNUTTU BENİ

AL BENİ YÂ RİM
SAR BENİ YÂ RİM
YENİ YENİ ODALARINA
KOY BENİ YÂ RİM
NERDE BULAYIM SENİ

KUŞ KAYADAN EL EDER
EŞİNE GEL GEL EDER
İKİ GÖNÜL BİR OLSA
DAĞI TAŞI YOL EDER

AL BENİ YÂ RİM
SAR BENİ YÂ RİM
YENİ YENİ ODALARINA
KOY BENİ YÂ RİM
NERDE BULAYIM SENİ

3.2.15.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Dut yedim duttu beni	-a-	3+4=7
Tuttu uyuttu beni	-a-	2+5=7
Ne hayırsız yar imiş	-b-	4+3=7
Gitti unuttu beni	-a-	2+5=7
Kuş kayadan el eder	-c-	4+3=7
Eşine gel gel eder	-c-	3+4=7
İki gönül bir olsa	-d-	4+3=7
Dağı taşı yol eder	-c-	4+3=7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 3+3, 4+3 ve 2+5 şeklindedir.

3.2.15.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 18 ölçüdür.

3.2.15.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Si	Yukarıdan Aşağı
Re-Sol	Aşağıdan Yukarı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı

3.2.15.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 1 = 3
2 = 4

Ritmik Varyantlar

- 1 = 3
2 = 4 = 8
7 = 11

3.2.16. Edirne'nin Ardında Sünbüllü Bağlar Var

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO:1840
İNCELEME TARİHİ:22.2.1978

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

YÖRESİ
EDİRNE

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

EDİRNE'NİN ARDINDA SÜNBÜLLÜ BAĞLAR

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ: ♩ = 176
SAZ

E DİR NE NİN AR DİN DA
ME Rİ Cİ N SU LA Rİ

SÜN BÜL LÜ BAĞ LA R SÜN BÜL LÜ BAĞ
ÇAĞ LA YIP A KA R ÇAĞ LA YIP A

LAR HA SA NA ĞA O TUR MU
KAR Yİ Ğİ T LE RİN NA RA SI

S KAR ĞI SIN YAĞ LA R
KAL A LAR Yİ KA R

ŞİM Dİ CENK VA R DA VULLAR ZUR NA LA R

MEH TER LER ÇA LA R MEH TER LER ÇA

LAR HASMI NI MEY DA N DA SE

Ç KAH RA MA NIM PEHLİ VA NIM HE ——— Y
 Ü ÇÜ NÜ BE Şİ Nİ BİR DEN Bİ ——— Ç
 KAH RA MA NIM PEHLİ VA NIM HE ——— Y

c en ba ba

1
 EDİRNENİN ARDINDA SÜNBÜLLÜ BAĞLAR
 HASAN AĞA OTURMUŞ KARGISIN YAĞLAR
 ŞİMDİ CENK VAR DAVULLAR, ZURNALAR, MEHTERLER ÇALAR
 HAŞMINI MEYDANDA SEÇ, KAHRAMANIM PEHLİVANIM HEY
 UÇUNU BEŞİNİ BİRDEN BİÇ, KAHRAMANIM PEHLİVANIM HEY

2
 MERİCİN SULARI ÇAĞLAYIP AKAR
 YİĞİTLERİN NARASI KAL'ALAR YIKAR
 ŞİMDİ CENK VAR DAVULLAR, ZURNALAR, MEHTERLER ÇALAR
 HAŞMINI MEYDANDA SEÇ, KAHRAMANIM PEHLİVANIM HEY
 UÇUNU BEŞİNİ BİRDEN BİÇ, KAHRAMANIM PEHLİVANIM HEY

3.2.16.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Edirne'nin ardında sümbüllü bağlar	-a-	7+5 = 12
Hasan Ağa oturmuş kargısın yağlar	-a-	7+5 = 12
Şimdi cenk var davullar zurnalar mehterler çalar	-a-	4+11= 15
Hasmını meydanda seç kahramanım pehlivanım	-b-	7+8 = 15
Üçünü beşini birden biç kahramanım pehlivanım	-b-	8+9 = 17
Mericin suları çağlayıp akar	-c-	6+5 = 11
Yiğitlerin narası kal'alar yıkar	-c-	7+5 = 12

Nazım Türü:

Bu ezgi 11'li , 12' li , 15' li ve 17' li hece ölçüsüyle yazılmış koçaklama türündendir. Hece durakları 7+5 , 4+11 , 7+8 , 8+9 ve 6+5 şeklindedir.

3.2.16.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 31 ölçüdür.

3.2.16.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
Sol-Do	Aşağıdan Yukarı
La-Do	Aşağıdan Yukarı
Re-La	Aşağıdan Yukarı

3.2.16.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 13 = 17
14 = 18
15 = 19

Ritmik Varyantlar

- 1 = 9
2 = 8
7 = 13 = 17
14 = 18

3.2.17. Gide Gide Yol Buldum

NOTA NO. 13

YÖRESİ
KOŞUKAVAKKİMDEN ALINDIĞI
HATİCE SAYINMETRONOM : $\text{♩} = 113$

GİDE GİDE YOL BULDUM

DERLEYEN
SABRİYE SAYINDERLEME TARİHİ
10.08.2000NOTAYA ALAN
SABRİYE SAYIN

56

Gİ DE Gİ DE YOL BUL DUM DOL MADA BOY LU RA İSİ YEM
 Gİ DE RİM YOL CA YOL CA " " " " " " " " " "
 Gİ DE RİM Gİ Dİ ŞİM DİR " " " " " " " " " "

YE LE İSİ ME PUL BUL DUM
 Gİ GEK LER A ÇAR MOR CA
 YOL LA RİM İŞ Rİ ŞİM DİR

ASKER DE Kİ YA Rİ ME DOL MADA BOY LU RA İSİ YEM
 O SE NİN BA KIŞ LA RİN " " " " " " " " " "
 YA GEL YA MEK TUP YOL LA " " " " " " " " " "

BU GÜN TE LE FON ÇUR DUM
 KÖY DÜ YA BE Nİ BÖR CA
 BEL Kİ SON GÖ RÜ ŞÜM DİR

3.2.17.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Gide gide yol buldum	-a-	4+3 = 7
Yeleşime pul buldum	-a-	4+3 = 7
Askerdeki yarime	-b-	4+3 = 7
Bugün telefon vurdum	-a-	2+5 = 7
Giderim yolca yolca	-c-	3+4 = 7
Çiçekler açar morca	-c-	5+2 = 7
O senin bakışların	-d-	3+4 = 7
Koydu ya beni borca	-c-	3+4 = 7
Giderim gidişimdir	-e-	3+4 = 7
Yolarım ibrişimdir	-e-	3+4 = 7
Ya gel ya mektup yolla	-f-	2+5 = 7
Belki son görüşümdür	-e-	3+4 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7' li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 2+5 ve 5+2 şeklindedir.

3.2.17.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 8 ölçüdür.

3.2.17.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Fa	Aşağıdan Yukarı
Fa-La	Aşağıdan Yukarı
Si-Sol	Aşağıdan Yukarı
Si-Re	Aşağıdan Yukarı

3.2.17.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The image displays 16 melodic and rhythmic variants of a melody in G major, 9/8 time. The variants are numbered 1 through 16 and are grouped into four rows of four. Each variant is a variation of the original melody, with some changes in rhythm and phrasing.

Melodik Varyantlar

- 1 = 9
2 = 10
3 = 11
4 = 12

Ritmik Varyantlar

- 1 = 9
2 = 10
3 = 11
4 = 12

7 = 15
8 = 1

3.2.18. "Oğlanın Adı Abdullah" Ezgisi

NOTA NO. 18

YÖRESİ
BULGARİSTAN / KoşukzvekKİMDEN ALINDIĞI
HAFİZE ŞEN

METRONOM: ♩=245

OĞLANIN ADI ABDULLAH

63

DERLEYEN
SABRİYE SAYINDERLEME TARİHİ
05. 07. 2000NOTAYA ALAN
SABRİYE SAYIN

OĞ LA NIN A DI AB DUL LAH
 " " " " " MUS TA FA
 " " " " " HÜ SE YİN
 AH " " DE SEM AH SE DIM YOK

BE Nİ BE Nİ YOL DAN SAP TIR MA
 GİR KÖY NÜ MA SÜR SE FA
 BİR KİM Nİ RE KÜ SE FA
 EV LEN MEK TEN BAH DIM YOK

BEN BİR GON CA GÜL ? DIM
 NE BİR ÖL DUM KUR ? DUM
 VER A ZİN DAN ? TUL VA Bİ
 AK GER DA NA VA KON MUŞ

YAR OĞ LAN BE Nİ BE Nİ EL LE RE
 " " " " " NE SEN GEL DİN
 YAR OĞ LAN SA NA ÖM RÜ
 " " " " " Sİ NEK KA DAR

KOK TUR MA .
 İN SA FA .
 KE SE YİM .
 BAH DIM YOK .

3.2.18.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Oğlanın adı Abdullah	-a-	5+3 = 8
Beni yoldan saptırma	-a-	4+3 = 7
Ben bir gonca gül idim	-b-	4+3 = 7
beni ellere kokturma	-a-	5+3 = 8
Oğlanın adı Mustafa	-c-	5+3 = 8
Gir koynuma sür sefa	-c-	4+3 = 7
Ne ben öldüm kurtuldum	-d-	4+3 = 7
ne sen geldin insafa	-c-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7' li ve 8' li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+4 şeklindedir.

3.2.18.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 9 ölçüdür.

3.2.18.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Sol	Aşağıdan Yukarı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
La-Do	Aşağıdan Yukarı

3.2.18.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The image displays 18 numbered melodic and rhythmic variants of a scale in G major (one sharp) and 9/8 time. The variants are grouped into five lines of musical notation:

- Line 1: Variants 1, 2, 3, 4
- Line 2: Variants 5, 6, 7, 8
- Line 3: Variants 9, 10, 11, 12
- Line 4: Variants 13, 14, 15, 16
- Line 5: Variants 17, 18

Melodik Varyantlar

1 = 5 = 9
2 = 6 = 10

Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 9 = 13
2 = 4 = 6 = 10 = 16
5 = 7 = 15 = 17
8 = 18

TABLO: 1 RUMELİ EZGİLERİNİN MELODİK VARYANT TABLOSU

1.EZGİ	2.EZGİ	3.EZGİ	4.EZGİ	5.EZGİ	6.EZGİ	7.EZGİ	8.EZGİ	9.EZGİ	10.EZGİ	11.EZGİ	12.EZGİ	13.EZGİ	14.EZGİ	15.EZGİ	16.EZGİ	17.EZGİ	18.EZGİ
2,6																	
	8,16			24,36	20				16	16		10	14,38	9	13,17		18
			4,18,20,24												12		
							11		7				11			8	
			10,26											12		16	
				9		3,7,9,13, 17,19											
					11								17				
												15					
				19,31								9					
	15																
			5,17,23	2,6													2,6,10,16
			13,19	3,13,19	3					1,13					9		
												11					3

3.3. Ege Ezgilerinin İncelenmesi

3.3.1. "Sabahın Yar Seher Vaktinde" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 886
İNCELEME TARİHİ: 3-2-1975

DERLEYEN
YÜCEL PAŞMAKCI

YÖRESİ
ACIPAYAM
KİMDEN ALINDIĞI
ALİ ARAN
SÜRESİ :

SABAHIN YAR SEHER VAKTİNDE (SAMAH)

DERLEME TARİHİ
16-9-1973

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

(Saz-----)

2

2

1. SA BA HIN SA N BA HIN YAR YAR
2. SA BA HI NA... N KAL KIP YAR YAR

(Saz-----)

SE HER VAK TIN DA SE HER VAK TIN
BAK MA NUR SU ZA BAK MA NUR SU

(Saz-----)

DA DA Ö TER BÜL BÜL
ZA ZA YOL DAŞ OL MA

Ö TER YAR YAR GÜ LE GE Tİ
E DEP Sİ ZE YAR YAR AR Sİ

RİR AH CA NIM GÜ LE GE Tİ RİR
ZA AH CA NIM YAR YAR AR Sİ ZA

(Saz-----)

(SABAHIN YAR SEHER VAKTİNDE)
(SAMAH) (Sahife- 2)

BAK MAZ MI SIN ŞU FE LE ÇİN ET Tİ Ğİ İ
SA BAH SE LÂ MI NI DA YAR YAR VER ME PİR Sİ

(Saz...)

ŞE ZE ET Tİ Ğİ İ ŞE ZE
VER ME PİR Sİ

CEV Rİ Yİ CE FA YI YAR YAR
A Kİ BET BA ŞI NA YAR YAR

GÜ LE GE Tİ RİR AH CA NİM GÜ LE GE Tİ
Hİ LE GE Tİ RİR AH CA NİM Hİ LE GE Tİ

(Saz...)

Rİ RİR RİR

Nişan

— 1 —

SABAHIN, SABAHIN YAR YAR SEHER VAKTİNDE, SEHER VAKTİNDE.
ÖTER BÜLBÜL ÖTER YAR YAR, GÜLE GETİRİR, AH CANIM GÜLE GETİRİR.
BAKMAZMISİN ŞU FELEĞİN ETTİĞİ İŞE, ETTİĞİ İŞE.
CEVRİYİ CEFAYI YAR YAR, GÜLE GETİRİR, AH CANIM GÜLE GETİRİR.

— 2 —

SABAHINAN KALKIP YAR YAR, BAKMA NURSUZA, BAKMA NURSUZA.
YOLDAŞ OLMA EDEPSİZE YAR YAR, ARSIZA, AH CANIM YAR YAR ARSIZA.
SABAH SELÂMİNİ DA YAR YAR, VERME PİR SİZE, VERME PİR SİZE.
AKİBET BAŞINA YAR YAR, HİLE GETİRİR, AH CANIM HİLE GETİRİR.

3.3.1.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Sabahın, sabahın yar yar, seher vaktında, seher vaktında	a-	8+5+5 = 18
öter bülbül öter yar yar, güle getirir, ah canım güle getirir	-b-	8+5+8 =21
bakmaz mısın şu feleğin, ettiği işe, ettiği işe	-c-	8+5+5 =18
cevriyi cefayı yar yar, güle getirir, ah canım güle getirir	-b-	8+5+8 =21
sabahınan kalkıp yar yar, bakma nursuza, bakma nursuza	-d-	8+5+5 =18
yoldaş olma edepsiz, yar yar arsız, ah canım yar yar arsız	-d-	8+5+8 =21
sabah selamın da yar yar, verme pirsiz, verme pirsiz	-d-	8+5+5 =18
akibet başına yar yar, hile getirir, ah canım hile getirir	-b-	8+5+8 =21

Nazım Türü:

Bu ezgi 18 'li ve 21' li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 8+5+5 ve 8+5+8 şeklindedir.

3.3.1.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 34 ölçüdür.

3.3.1.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri : Çıkıcı - İnici - Çıkıcı

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Si   Yukarıdan Aşağı

La-Do   Aşağıdan Yukarı

Mi-La   Aşağıdan Yukarı

Si-Sol Yukarıdan Aşağı

Fa-Re Yukarıdan Aşağı

3.3.1.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 7 = 27 = 31

2 = 8

6 = 32

15 = 19

16 = 20

25 = 29

26 = 30

Ritmik Varyantlar

1 = 7 = 27 = 31

2 = 8 = 16

6 = 20 = 32

9 = 13 = 25

14 = 26 = 30

15 = 19 = 29

3.3.2. "İlgit İlgit Esen Seher Yelleri" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No : 1158
İNCELEME TARİHİ : 4 - 12 - 1975

YÖRESİ
İZMİR - Narlıde
KİMDEN ALINDIĞI
RIZA YETİŞEN
SÜRESİ:

İLGIT İLGIT ESEN SEHER YELLERİ (SEMAH)

DERLEYEN
M. SARI SÖZEN

DERLEME TARİHİ
26 - 12 - 1953

NOTAYA ALAN
M. SARI SÖZEN

IL GIT IL GIT E SEN SE HER YEL LE Rİ
YA ZI CI YA BİL Dİ Rİ HA LI MİZ DUR MAM
AH TEL Lİ DUR NAM YAR DUR NAM
BİZ DE SEY REY LE Dİ Kİ YÜ CE BEL LE Rİ
GUR BE TE LE DÜS TÜ YO LU MUZ DUR NAM
AL LI DU RU NAM DUR NAM DUR NAM TEL Lİ DU RU NAM DUR
NAM DUR NAM
TU TU SU BEN AŞK O DU NA YA NA RİM
ÇAR KI VUR DUM CÜM LE A LEM DÖ NE RİM

ILGIT ILGIT ESEN SEHER VELLERİ
(Sahife - 2)

AH TEL Lİ DUR NAM YAR DUR NAM
 HAK İH SAN E DER SE VA RİP KO NA RİM
 DA İM DÖRT BU DAK TİR DA LI MİZ DUR NAM
 AL LI DU RU NAM DUR NAM DUR NAM TEL Lİ DU RU NAM DUR
 NAM DUR NAM
 İR MAK TA UĞ RA DİM BA BAM DO LAP ZA Rİ NA
 DO LAP ZA Rİ NA SEY REY LE DİM E REN LE RİN
 VA Rİ NA DUR NAM DUR NAM VA Rİ NA DUR NAM
 E Rİ ŞİL MEZ SU FE LE ĞİN SİR Rİ NA DUR NAM
 SİR Rİ NA DUR NAM E ZEL DEN BU KÜK DÜR Ğİ ZİM

ILGIT ILGIT ESEN SEHER YELLERİ
(Sahife - 3)

BE LI MİZ DUR NAM DUR NAM BE LI MİZ DUR NAM

BE LIĞ DE DİK BA BAM BİR DEM YOL DAN DÖN ME DİK

YOL DAN DÖN ME DİK Ü Mİ DİM VAR CE HEN NEM DE

YAN MA DİK DUR NAM DUR NAM YAN MA DİK DUR NAM

Pİ NAR DAN ÇAY LAR DAN BA BAM GÖL DEN KON MA DİK

GÖL DEN KON MA DİK SÜ ZÜ LÜR UM MAN DAN Bİ ZİM

YO LU MUZ DUR NAM DUR NAM YO LU MUZ DUR NAM

A SA MAZ SIN TEL Lİ DE DU RU NAM DÖN GE Rİ DÖN GE Rİ

ILGIT ILGIT ESEN SEHER YELLERİ
(Sahife - 4)

Gİ DE MEZ SİN AL LI DA DU RU NAM DÖN
GE Rİ DÖN GE Rİ DÖN

N. Uysal

ILGIT ILGIT ESEN SEHER YELLERİ
YAZICIYA BİLDİR HALİMİZ DURNAM Ah telli durnam yar durnam
BİZDE SEYREYLEYDİK YÜCE BELLERİ
GURBETELE DÜŞTÜ YOLUMUZ DURNAM
Alli durnam durnam durnam
Telli durnam durnam durnam

TUTUŞUBEN ASK ODUNA YANARIM
ÇARKI VURDUM CÜMLE ÂLEM DÖNERİM Ah telli durnam yar durnam
HAK İHSAN EDERSE VARIP KONARIM
DAİM DÖRT BUDAKTIR DALIMIZ DURNAM
Alli durnam durnam durnam
Telli durnam durnam durnam

HÖPLATMA:
Yeldirme

IRMAKTA UĞRADIM BABAM DOLAP ZARINA dolap zarına
SEYREYLEDİM ERENLERİN VARINA DURNAM varına durnam
ERİŞİLMEZ ŞU FELEĞİN SIRRINA DURNAM sırrına durnam
EZELDEN BÜKÜKTÜR BİZİM BELİMİZ DURNAM DURNAM belimiz durnam

BELİĞ DEDİK BABAM BİR DEM YOLDAN DÖNMEDİK yoldan dönmedik
UMİDİM VAR CEHEN NEMDE YANMADIK DURNAM DURNAM yanmadık durnam
PİNARDAN ÇAYLARDAN BABAM GÖLDEN KANMADIK gölden kanmadık
SÜZÜLÜR UMMANDAN BİZİM YOLUMUZ DURNAM DURNAM yolumuz durnam
Aşamazsın telli durnam dön geri, dön geri dön
Gidemezsin allıda durnam dön geri, dön geri dön

3.3.2.1.Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
İlgıt İlgıt Esen Seher Yelleri	-a-	6+5 = 11
Yazıcıya Bildir Halimiz Durnam	-b-	6+5 = 11
Biz De Seyreyledik Yüce Belleri	-a-	6+5 = 11
Gurbet Ele Düştü Yolumuz Durnam	-b-	6+5 = 11
Tutuşu ben Aşkoduna Yanarım	-c-	4+7 = 11
Çarkı Vurdum Cümle Alem Döneri	-c-	4+7 = 11
Hak İhsan Ederse Varıp Konarım	-c-	6+5 = 11
Daim Dört Budaktır Dalımız Durnam	-a-	6+5 = 11
YELDİRME		
Irmakta Uğradım Dolap Zarına	-a-	6+5 = 11
Seyreyledim Erenlerin Varına	-a-	4+7 = 11
Erişilmez Şu Feleğin Sırrına	-a-	4+7 = 11
Ezelden Büyüktür Bizim Belimiz	-b-	6+5 = 11
Beliğ Dedik Bir Dem Yoldan Dönmedik	-c-	6+5 = 11
Ümidim Var Cehennemde Yanmadık	-c-	4+7 = 11
Pınardan Çaylardan Gölden Kanmadık	-c-	6+5 = 11
Süzülür Ummandan Bizim Yolumuz	-b-	6+5 = 11
Aşamazsın Telli Durnam Dön Geri	-d-	8+3 = 11
Gidemezsin Allı Durnam Dön Geri	-d-	8+3 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 11' li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 6+5 , 4+7 ve 8+3 şeklindedir.

3.3.2.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 ‘lik birleşik usul ve 2/4 ‘lük ana usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 111 ölçüdür.

3.3.2.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Si   Yukarıdan Aşağı

Sol-Do   Aşağıdan Yukarı

Mi-Do   Yukarıdan Aşağı

Do-La   Yukarıdan Aşağı

3.3.2.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 3 = 21

2 = 4 = 10 = 16 = 20 = 22 = 38

= 26 = 38

5 = 23

6 = 24

7 = 13 = 25

8 = 14 = 26

9 = 15 = 27

31 = 33

32 = 34

Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 21

2 = 4 = 6 = 8 = 10 = 14 = 16 = 20 = 22 = 24

5 = 11 = 23

7 = 13 = 17 = 25

9 = 15 = 27

29 = 32 = 34 = 40

30 = 31 = 33

37 = 39

3.3.3. "Yüce Dağbaşında Bir Koyun Meler" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO: 616
İNCELEME TARİHİ: 15/3/1974

DERLEYEN
AHMET GÜNDAY

YÖRESİ
FETHİYE - GÜNLÜK BAŞI

DERLEME TARİHİ
1966

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET GÜNDAY

YÜCE DAĞ BAŞINDA BİR GOYUN MELER
(3 BÖLÜMLÜ SAMAH)

NOTAYA ALAN

Talip Özkan

SÜRESİ :

(♩ = 220)

(SAZ.....)

YÜ CE DAĞ BA ŞIN DA YAR YA RA MAN DA
BİR GO YUN ME LER YA RA MAN DA BİR
GO YUN ME LER
GO YU NUN SE Sİ LE Rİ DE YAR
YA RA MAN DA BAĞ RI MI DE LER YA RA MAN DA
BAĞ RI MI DE LER
NE ME LER SİN GO YU NUM
YAR YA RA MAN DA VAZ GEÇ GU ZU
DAN YA RA MAN DA VAZ GEÇ GU ZU

(YÜCE DAĞ BAŞINDA)
(2)

(SAZ.....)

DAN

GO YU NU GÜ DER SİN

GU ZU GÜT MEZ SİN GÜT DÜ

CE ĞİN YERLER DE OT LAR BİT ME SİN AH

YÂR YÂR DOST DOST ME DET YÂR YÂR YÂR

DOST YÂ RİM YÂR YÂR

KIZ BA
EL MA

NA GE LEY DİN Ö LÜR MÜN NA CİN DAN KIZ BA NA GE LEY DİN
Nİ Nİ Rİ Sİ Nİ YÜ KE DU TAR LAR EL MA Nİ Nİ Rİ Sİ

Nİ Ö LÜR MÜ NA CİN DAN Ö GÜT LER Mİ AL DİN A NAN DAN
YÜ KE DU TAR LAR ÇÜ RÜK ÇA RI Ğİ Nİ YA BA NA

(YÜCE DAĞ BAŞINDA)
(3)

BA CİN DAN Ö. GÜT LER Mİ AL DIN A YA NAN DAN BA CİN
A TAR LAR ÇÜ RÜK ÇA RI ĞI NI BA NA DAN NA A TAR
DAN KIZ BE NÖ LÜ YO RUM A HA MA
LAR KI Zİ LEN GE Lİ Nİ
NA MA NA MAN SE Nİ NÖ CÜN DEN ES Kİ DEN SEV
BİR - Mİ TU TAR LAR YOR MA GE LİN
Dİ YİM SEN DE ĞİL Mİ SİN YE Nİ LE SE Dİ ĞİM SEN DE ĞİL
YOR MA SEY RAN SE NİN DİR YOR MA GE LİN YOR MA SEY RAN
Mİ SİN SE NİN DİR HÜNKÂRİM BE Yİ MA MAN SULTA NİM
CA Nİ MAMMAN DÖ NÜ VER U SUL BOY LUM MEY DA NA GE Lİ NAMMAN
HÜNKÂ RİM BE Yİ MA MAN SULTA NİM CA Nİ MAMMAN DÖ NÜ VER
U SUL BOY LUM MEY DA NA GE LİN YAR GE LİN (SON)

(1)

YÜCE DAĞ BAŞINDA YÂR AMANDA BİR GOYUN MELER, YÂR AMANDA BİR GOYUN MELER
GOYUNUN SESLERİ DE YÂR AMANDA, BAĞRIMI DELER, YÂR AMANDA BAĞRIMI DELER
NE MELERSİN GOYUNUM YÂR YARAMANDA VAZ GEÇ GUZUDAN, YÂR AMANDA VAZ GEÇ GUZUDAN
GOYUNU GÜDERSİN GUZU GÜTMEZSİN
GÜTDÜCEĞİN YERLERDE OTLAR BİTMESİN
AH YÂR YÂR, DOS DOST MEDET, YÂR YÂR YÂR DOST YÂRİM YÂRYÂR

(2)

KIZ BANA GELEYDİN ÖLÜRMÜN ACINDAN
ÖGÜTLERİMİ ALDIN ANANDAN BACINDAN
KIZ BEN ÖLÜYORUM (Ah aman aman aman) SENİN ÖCÜNDEN
ESKİDEN SEVDİĞİM SEN DEĞİLMİSİN
YENİLE SEVDİĞİM SEN DEĞİLMİSİN

(3)

ELMANIN İRİŞİNİ YÜKE TUTARLAR
ÇÜRÜK ÇARIĞINI YABANA ATARLAR
KIZILEN GELİNİ (Ah aman aman aman) BİRİMİ TUTARLAR
YORMA GELİN YORMA, SEYRAŖ SENİNDİR

(4)

HÜNKÂRİM BEYİM AMAN, SULTANIM CANIM AMAN
DÖNÜVER USUL BOYLUM, MEYDANA GELİN AMAN
HÜNKÂRİM BEYİM AMAN, SULTANIM CANIM AMAN
DÖNÜVER USUL BOYLUM, MEYDANA GELİN YÂR
GELİN

3.3.3.1.Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Yüce dağ başında bir koyun meler	-a-	6+5 = 11
Koyunun sesleri bağrımı deler	-a-	6+5 = 11
Ne melersin koyunum vazgeç kuzundan	-b-	7+5 = 11
Koyunu güdersin kuzu gütmezsın	-c-	6+5 = 11
Güttüceğın yerlerde otlar bitmesın	-c-	7+5 = 11
Elmanın irisını yüke tutarlar	-d-	7+5 = 11
Çürük yarığın yabana atarlar	-d-	6+6 = 12
Kız ilen gelını dibine tutarlar	-d-	6+6 = 12
Eskiden sevdiğim sen değil misin	-c-	6+5 = 11
Yenile sevdiğim sen değil misin	-c-	6+5 = 11
Kız bana geleydin ölürdün acından	-b-	6+6 = 12
Öğütler mi aldın anandan bacından	-b-	6+6 = 12
Kız ben ölüyorum senin öcünden	-b-	6+5 = 11
Yorma gelin yorma oğlanı sen bil	-e-	6+5 = 11
Hünkarım beyim aman Sultanım beyim aman	-f-	7+7 = 14
Dönüver usul boylum meydana gel	-g-	7+4 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 1 'li , 12 ' li ve 14' lü hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 6+5 , 7+4 , 7+5 ve 7+7 şeklindedir.

3.3.3.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 67 ölçüdür.

3.3.3.3. Ezginin Melodik Yapısı

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Fa   Yukarıdan Aşağı

La-Mi   Aşağıdan Yukarı

Mi-Do   Yukarıdan Aşağı

Re-Si   Yukarıdan Aşağı

Do-La   Yukarıdan Aşağı

Si-Mi   Aşağıdan Yukarı

Sol-Mi   Yukarıdan Aşağı

3.3.3.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Musical score for guitar, measures 21-66. The score is written in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 6/8 time signature. The music consists of a single melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The measures are numbered 21 through 66, with some measures containing multiple notes grouped together. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

Measures 21-26: A series of eighth notes, mostly beamed in pairs, with some triplets. Measure 21 starts with a B-flat. Measure 22 has a B-flat. Measure 23 has a B-flat. Measure 24 has a B-flat. Measure 25 has a B-flat. Measure 26 has a B-flat.

Measures 27-32: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 27 has a B-flat. Measure 28 has a B-flat. Measure 29 has a B-flat. Measure 30 has a B-flat. Measure 31 has a B-flat. Measure 32 has a B-flat.

Measures 33-36: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 33 has a B-flat. Measure 34 has a B-flat. Measure 35 has a B-flat. Measure 36 has a B-flat.

Measures 37-40: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 37 has a B-flat. Measure 38 has a B-flat. Measure 39 has a B-flat. Measure 40 has a B-flat.

Measures 41-46: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 41 has a B-flat. Measure 42 has a B-flat. Measure 43 has a B-flat. Measure 44 has a B-flat. Measure 45 has a B-flat. Measure 46 has a B-flat.

Measures 47-52: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 47 has a B-flat. Measure 48 has a B-flat. Measure 49 has a B-flat. Measure 50 has a B-flat. Measure 51 has a B-flat. Measure 52 has a B-flat.

Measures 53-56: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 53 has a B-flat. Measure 54 has a B-flat. Measure 55 has a B-flat. Measure 56 has a B-flat.

Measures 57-61: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 57 has a B-flat. Measure 58 has a B-flat. Measure 59 has a B-flat. Measure 60 has a B-flat. Measure 61 has a B-flat.

Measures 62-66: Continuation of the eighth-note pattern. Measure 62 has a B-flat. Measure 63 has a B-flat. Measure 64 has a B-flat. Measure 65 has a B-flat. Measure 66 has a B-flat.

The musical score consists of a single melodic line on a treble clef staff. It is written in 2/4 time and spans from measure 67 to 106. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into measures 67-70, 71-76, 77-80, 81-86, 87-92, 93-97, 98-102, and 103-106. Various rhythmic patterns are used, including eighth and sixteenth notes, often grouped with slurs. Dynamic markings such as 'z' (zest) and '2' (second ending) are present throughout the piece.

Melodik Varyantlar   Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 17 = 19	1 = 3 = 17 = 19 = 21 = 23 = 25 = 27 = 29 = 49 = 51 = 53 = 55
2 = 18	2 = 18
4 = 20	4 = 20
11 = 15	11 = 15
21 = 23 = 25 = 27 = 29	22 = 24 = 26 = 28 = 50 = 52 = 54 = 56 = 60 = 68 = 98 = 106
22 = 24 = 26 = 28	30 = 36 = 64 = 72
34 = 38	31 = 33 = 41 = 65 = 73
40 = 42	32 = 74 = 88
46 = 47 = 48	34 = 38
49 = 51 = 53 = 55	35 = 47
50 = 52 = 54	39 = 81 = 85
57 = 61 = 69 = 77	40 = 42 = 44 = 102
58 = 62 = 66 = 70	46 = 47 = 48

$$59 = 63 = 67 = 71 = 79 = 83 = 87 = 89 = 105$$

$$60 = 68 = 84$$

$$80 = 90 = 94$$

$$81 = 95$$

$$82 = 86 = 92 = 96 = 100 = 104$$

$$93 = 97 = 101$$

$$57 = 61 = 69 = 77$$

$$58 = 62 = 66 = 70$$

$$59 = 63 = 67 = 71 = 79 = 83 = 87 = 89 = 105$$

$$76 = 104$$

$$82 = 86$$

$$92 = 96 = 100$$

$$93 = 97 = 101$$

3.3.4. "Duvar Üstünde Durdum" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 676
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
İZMİR - NARLI DERE

DERLEME TARİHİ
23.1.1953

KİMDEN ALINDIĞI
YAZ GÜLÜ ve MERBAN GİCİ

DUVAR ÜSTÜNDE DURDUM

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

DU VAR US TUN DE DUR DUM TU RA LI PA RA BU... L
DU VAR US TUN DE Kİ LİM YA RI MİN A DI SE
A LI DERLER A DI NA HER GÜN Gİ DER O DU

DU... M HE MEN AL DIM MAV ZE Rİ KEN Dİ KEN Dİ Mİ VUR DUM
Lİ... M SE LIM BE NİM O LUR SA O LU RUM TEL Lİ GE LİN
NA SÖY LE KOM ŞU OĞ LU NA DOĞ RU GİT SİN YO LU NA

DU RE FENDİM DUR DUR DA GE LE FEN DİM GEL GEL
DU RE FENDİM DUR DUR DA GE LE FEN DİM GEL GEL
DU RE FEN DİM DUR DUR DA GE LE FEN DİM GEL GEL

- 1 -

DUVAR ÜSTÜNDE DURDUM
TURALI PARA BULDUM
HEMEN ALDIM MAVZERİ
KENDİ KENDİMİ VURDUM
DUR EFENDİM DUR DUR DA
Bağlantı - GEL EFENDİM GEL GEL

- 2 -

DUVAR ÜSTÜNDE KILIM
YARIMIN ADI SELİM
SELİM BENİM OLURSA
OLURUM TELLİ GELİN
Bağlantı ..

- 3 -

ALİ DERLER ADINA
HER GÜN GİDER ODUNA
SÖYLE KOMŞU OĞLUNA
DOĞRU GİTSİN YOLUNA
Bağlantı ..

3.3.4.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözlere	uyak düzeni	hece durağı
Duvar Üstünde Durdum	-a-	5+2 = 7
Turalı Para Buldum	-a-	5+2 = 7
Hemen Aldım Mavzeri	-b-	4+3 = 7
Kendi Kendimi Vurdum	-a-	5+2 = 7
Duvar Üstünde Kilim	-c-	5+2 = 7
Yarimin Adı Selim	-c-	5+2 = 7
Selim Benim Olursa	-d-	4+3 = 7
Olurum Telli Gelin	-c-	5+2 = 7
Ali Derler Adıma	-e-	4+3 = 7
Her Gün Gider Oduna	-e-	4+3 = 7
Söyle Komşu Oğluna	-e-	4+3 = 7
Doğru Gitsin Yoluna	-e-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7 'li hece ölçüsüyle yazılmış koşma türündendir. Hece durakları 4+3 ve 5+2 şeklindedir.

3.3.4.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 7 ölçüdür.

3.3.4.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Si Yukarıdan Aşağı

Si-Re Aşağıdan Yukarı

3.3.4.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 7

2 = 8

3 = 9

10 = 12

11 = 13

Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 7 = 9 = 11 = 13

2 = 6 = 8 = 10 = 12

3.3.5. "Ağ Elime Mor Kınalar Yaktılar" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

T H M REPERTUAR No : 7

İNCELEME TARİHİ : 7. 6. 1970

2. İNCELEME TARİHİ : 1990

YÖRE

DENİZLİ / Acıpayam

KAYNAK KİŞİ

SÜLEYMAN UĞUR

SÜRE : ♩ = 220

DERLEYEN

NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

1968

NOTALAYAN

NİDA TÜFEKÇİ

AĞ ELİME MOR KINALAR YAKDILAR

(SAZ -- -- -- -- --)

(SAZ -- -- -- -- --)

SON A ĞE Lİ ME MOR KI NA LAR
MER Dİ MEN DEN EN Dİ MEN DİM
YÜ CE DAĞ BA ŞIN DI NAS MA

(SAZ -- -- -- -- --)

YAK Dİ LAR (SAZ -- -- -- -- --)
Yİ KİL DİM
Lİ Pİ NAR

(SAZ -- -- -- -- --)

GA DE RİM YOK GUR BE TE LE SAD Dİ LAR (SAZ -- -- -- -- --)
MEV LÂ İ ZİN VER Dİ Ğİ NE Dİ KİL DİM
AS MA Sİ Yİ KİL MIŞ SU LA Rİ HUR LAR

(SAZ -- -- -- -- --)

O Nİ Kİ YA
HER Çİ ÇEK TEN
GA LİN Dİ GAL GAL

(SAZ -- -- -- -- --)

ŞİN Dİ GE LİN ET Dİ LER (SAZ -- -- -- -- --)
AL Dİ MAL DİM TA KİN DİM
SÜ PÜR GÜ ÇAL DI ĞİM EV LER

AĞ ELİME MOR KINALAR YAKDILAR

- 2 -

AĞ LA RAĞ LAR GÖZ YA ŞI MI
 GİR MI ZI GÜL SEN Dİ GAL Dİ
 BA ŞI MA LIP GUR BE TE LE

SI LE RI M O FO
 TA MAH DI M O FO
 GI DE RI M O FO

GENÇTÜRK
 F
 F
 F

AĞ ELİME MOR KINALAR YAKDILAR
 GADERİM YOK GURBET ELE SADDILAR
 ON İKİ YAŞINDI GELİN ETDİLER
 AĞLAR AĞLAR GÖZYAŞIMI SİLERİM OF OF

MERDİMENDEN ENDİM YIKILDIM
 MEVLÂM İZİN VERDİ GİNE DİKİLDİM
 HER ÇİÇEK TEN ALDIM ALDIM TAKINDIM
 GIRMIZI GÜL SENDİ GALDI TAMAHDIM OF OF

YÜCE DAĞ BAŞINDI NASMALI PINAR
 ASMAŞI YIKILMIŞ SULARI HURLAR
 GALINDI GAL GAL SÜPÜRGÜ ÇALDIĞIM EVLER
 BAŞIM ALIP GURBET ELE GİDERİM OF OF

MERDİMEN : Merdiven
 SENDİ : Sende
 TAMAHDIM : Arzum
 BAŞINDI : Başında
 HURLAR : Hurlar
 GALINDI : Kal artık

3.3.5.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Ağ Elime Mor Kınalar Yaktılar	-a-	4+7 = 11
Gaderim Yok Gurbet Ele Saddılar	-a-	4+7 = 11
On İki Yaşımda Gelin Etiler	-a-	6+5 = 11
Ağlar Ağlar Göz Yaşımı Silerim	-b-	4+7 = 11
Merdivenden Endim Endim Yıkıldım	-b-	4+7 = 11
Mevlam İzin Verdi Gine Dikildim	-b-	6+5 = 11
Her Çiçekten Aldım Aldım Takındım	-b-	4+7 = 11
Gırmızı Gül Sende Galdı Tamahdım	-b-	4+7 = 11
Yüce Dağ Başında Asmalı Pınar	-a-	6+5 = 11
Asması Yıkılmış Suları Harlar	-a-	6+5 = 11
Galındı Süpürgü Çaldığım Evler	-a-	6+5 = 11
Başım Alıp Gurbet Ele Giderim	-b-	4+7 = 11

Nazım Türü

Bu ezgi 11 'li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 4+7 ve 6+5 şeklindedir.

3.3.5.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 25 ölçüdür.

3.3.5.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Mi	Aşağıdan Yukarı
Mi-Sol	Aşağıdan Yukarı
La-Re	Aşağıdan Yukarı
Do-Mi	Aşağıdan Yukarı
Si-Re	Aşağıdan Yukarı

3.3.5.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 7

2 = 4 = 6 = 8

3 = 5

9 = 15

10 = 16

23 = 25

Ritmik Varyantlar

1 = 7 = 9 = 11 = 13 = 15 = 17 = 19 = 21 = 23 = 25

2 = 4 = 6 = 8 = 10 = 12 = 14 = 16 = 18 = 20 = 22 = 24 = 26

3.3.6. "Besmeyleyen Çıktım Yola" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM 134
Tarih: 17/5/1973
YÖRESİ
TİRE

KİMDEN ALINDIĞI
ARABACI YAŞAR

BESMELEYNEN ÇIKTIM YOLA

DERLEYEN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

DERLEME TARİHİ
1970

NOTAYA ALAN
DURMUŞ YAZICIOĞLU

SÜRE:

BES ME LEY LEN ÇIK TIM YO LA ŞE LÂM VER DİM DE
SA SA DA SO LA İ Kİ DE GÖ ZÜM DE HA SA NE PEN Dİ
RA MA ZAN ŞE RİF LE Rİ NİZ MU BA REK O LA

(1)

Ovada keben işlensin
Tavlada atın kişnesin
İkide gözümde hasan efendim
Allah evlâtlarını bağışlasın

(2)

Davulumun üstüde tura
Aradım geldim sora sora
Fahri efendimin hanesi bura
Aslan beyimde sen binler yaşa

(3)

Yağmur yağor dolu da dolu
Uzaktır kâbenin de yolu
Bu aylarda eruç da tutan
Allahın sevgili de kulu

(4)

Nerhanesin nerhanesin
Yok sözünde barhanesin
Hasan efendimi sorar isen
Peynircilerin de bir danesin

(5)

Evlerinin önü mersin
Mersinin dallarında tersin
Ben beyimden de beş banganot aldım
Allah uzun ömürler versin

(6)

İşte geldim koşa koşa
Ayağımda vurdum taşo
İki gözüm ratip efendi
Sen bu hanede binlerce yaşo

(7)

Çarşıda diker ler mesti
Elinde de dolu da testi
Küçük beyimden beş banganot esti
Allah tükenmez ömürler versin

(8)

Eslenirsin eslenirsin
Kuş etinden beslenirsin
İki de gözüm tahir efendim
Şu cihanın aslanısın

(9)

Allahımarladık size
Duanan unutman bize
Bayram gününde sağ olursam
Ginede dolaşırım size

(10)

Evlerinin önleri iğde
İğdenin dallarında yerde
Râtip efendiyi sorar isen
Mavi boyalıda yeni evde

(11)

Davulum vurdum turayı
Dolandım geldim burayı
İkide gözümde tahir efendim
Bugün bırakmam bu sırayı

3.3.6.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Besmeleylen Çıktım Yola	-a-	4+4 = 8
Selâm Verdim Sağa Sola	-a-	4+4 = 8
İki Gözüm Hasan Efendi	-b-	4+5 = 9
Ramazân Şerifleriniz Mübarek Ola	-a-	8+5 = 13
Ovada Keten İşlensin	-c-	3+5 = 8
Tavlada Atın Kişnesin	-c-	3+5 = 8
İki Gözüm Hasan Efendi	-b-	4+5 = 9
Allah Evlâtlarını Bağışlasın	-c-	7+4 = 11
Davulumun Üstü Tura	-d-	4+4 = 8
Aradım Geldim Sora Sora	-d-	5+4 = 9
Fahri Efendi'min Hanesi Bura	-d-	6+5 = 11
Aslan Beyim Sen Binler Yaşa	-d-	5+4 = 9
Yağmur Yağar Dolu Dolu	-e-	4+4 = 8
Uzaktır Kâbenin Yolu	-e-	3+5 = 8
Bu Aylarda Oruç Tutan	-f-	4+4 = 8
Allahın Sevgili Kulu	-e-	3+ 5 = 8

Nazım Türü:

Bu ezgi 8 , 9 , 11 ve 13 'lü hece ölçüsüyle yazılmış ilahi türündendir. Hece durakları 4+4 , 4 +5 , 8+5 , 3+5 , 7+4 , 5+4 , 6+5 ve 5+3 şeklindedir.

3.3.6.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 8 ölçüdür.

3.3.6.3. Ezginin Melodik Yapısı

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Fa   Yukarıdan Aşağı

Sol-Mi   Yukarıdan Aşağı

Re-Si   Yukarıdan Aşağı

La-Do   Aşağıdan Yukarı

3.3.6.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

7 = 15

8 = 16

Ritmik Varyantlar

8 = 12 = 16

9 = 15

3.3.7. "Derelerde Olur Çamlı Söğüdü (Samah)" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2143
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ:
ANTALYA-Elmalı-Akcainiş köyü

KİMDEN ALINDIĞI
NURİ ve AHMET TURAN
ALİ YILMAZ-VELİ GÜRSOY

SAMAH

DERLEYEN
CEVAT UYANIK

DERLEME TARİHİ
9_3_1968

NOTAYA ALAN
ERDEM ÇALIŞKANEL

DE Rİ LER DE O LUR ÇAM LI
SÖ ĞÜ DÜ A NAM BA BAM YSK TU
R VE R SIN Ö ĞÜ DÜ
KIY MA
NA ĞA BE Y LE R SÖY LE
Yİ Ğİ Dİ A ÇI LIN GA PI LA
R DOS TA Ğİ DE Lİ M -

SAMAH
(Sahife_2)

BÖ LÜK BÖ LÜ K OL MUŞ

DOS TUN EL LE Rİ A ŞIP

A ŞIP Gİ DE R ÇAM LI BEL LE Rİ

DOST DOST

Bİ ZE DE GAR ŞI ÇI KAR

DOST BÜL BÜL LE Rİ A ÇI

LIN GA PI LA R DOS TA Gİ DE Lİ

-M

SAMAH
(Sahife - 3)

U ZAK TIR YO LU MU — Z PAS TI RI GÜ MA — N

DIR KO LUM ZEN CİR SIK MIŞ HA LİM YA MA — N

DIR DO — ST DOST

Bİ ZİM ÇEK TI Gİ Mİ — Z

İK RAR İ MA — N DI — R A ÇI LIN KA PI LAR

DOS TA Gİ DE Lİ — M DO ST DOST

GÜ ZEL DE DE — M ÇIK MIŞ
SÖY LE PİR — SUL — TA NİM — M

U LU KÖS KÜ NE CAN BO YA NI R AN BE
YA NI — P TŪ TŪ YO — R AŞK HAN CE Rİ OL Sİ

SAMA H
(Sahife .4)

RI NE ME MIS BA TI KI NE YO R DO ST DOST

SE NI BE NI YA RA GÖN LÜM GÜ ZEL DOS TA

DA NI N AS KI NA A ÇI GÜL BA NK ÇE KI YO R A ÇI

LİN KA Pİ LAR DOS TA Gİ DE Lİ M

DO ST DOST

- 1 -

DERELERDE OLUR ÇAMLI ÖÇÜDÜ
ANAM BABAM YOKTUR VERSİN ÖÇÜDÜ
KIYMAN AĞABEYLER BÖYLE YİĞİDİ
AÇILIN GAPILAR DOSTA GİDELİM

- 2 -

BÖLÜK BÖLÜK OLMUŞ DOSTUN ELLERİ
AŞIP AŞIP GİDER ÇAMLI BELLERİ (Dost, dost)
BİZE DE GARŞI ÇIKAR DOST BÜLBÜLLERİ
AÇILIN GAPILAR DOSTA GİDELİM

- 3 -

UZAKTIR YOLUMUZ PASTIR GÜMANDIR
KOLUM ZENCİR SIKMIŞ HALİM YAMANDIR
BİZİM ÇEKTIĞİMİZ İKRAR İMANDIR
AÇILIN GAPILAR DOSTA GİDELİM

- 4 -

GÜZEL DEDEM ÇIKMIŞ ULU KÖSKÜNE
CAN BOYANIR ANBERİNE MİSKİNE
SENİ BENİ YARADANIN AŞKINA
AÇILIN GAPILAR DOSTA GİDELİM

- 5 -

SOYLE MİR SULTANIM YANIP TÜTÜYÖR
AŞK MANCERİ OL SINEME BATIYOR
GÖNLÜM GÜZEL DOSTA GÜLBANK ÇEKİYÖR
AÇILIN GAPILAR DOSTA GİDELİM

NOT: Bazı notaların altına konan (>) işaretli yerlerde topluca el çarpılıyor.

3.3.7.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Derelerde Olur Çamlı Söğüdü	-a-	6+5 = 11
Anam Babam Yoktur Versin Öğüdü	-a-	6+5 = 11
Kıyman Ağabeyler Böyle Yiğidi	-a-	6+5 = 11
Açılın Gapılar Dosta Gidelim	-b-	6+5 = 11
Bölük Bölük Olmuş Dostun Elleri	-c-	6+5 = 11
Aşıp Aşıp Gider Çamlı Belleri	-c-	6+5 = 11
Bize Garşı Çıkar Dost Bülbülleri	-c-	6+5 = 11
Açılın Gapılar Dosta Gidelim	-b-	6+5 = 11
Uzaktır Yolumuz Pastır Gümandır	-d-	6+5 = 11
Kolum Zencir Sıkılmış Halim Yamandır	-d-	6+5 = 11
Bizim Çektiğimiz İkrar İmandır	-d-	6+5 = 11
Açılın Gapılar Dosta Gidelim	-b-	6+5 = 11
Güzel Dedem Çıkılmış Ulu Köşküne	-e-	6+5 = 11
Can Boyanır Anberine Miskine	-e-	4+7 = 11
Seni Beni Yaradanın Aşkına	-e-	4+7 = 11
Açılın Gapılar Dosta Gidelim	-b-	6+5 = 11
Söyle Pir Sultan'ım Yanıp Tütüyor	-f-	6+5 = 11
Aşk Haçeri Ol Sineme Batıyor	-f-	5+6 = 11
Gönlüm Dosta Gülbank Çekiyor	-f-	4+5 = 11
Açılın Gapılar Dosta Gidelim	-b-	6+5 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 11'li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 6+5 , 4+7 , 5+6 ve 4+5 şeklindedir.

3.3.7.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 88 ölçüdür.

3.3.7.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

Çıkıcı

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Fa	Yukarıdan Aşağı
La-Mi	Aşağıdan Yukarı
Do-La	Yukarıdan Aşağı
La-Re	Aşağıdan Yukarı
Do-Mi	Aşağıdan Yukarı
Si-Re	Aşağıdan Yukarı
Re-La	Yukarıdan Aşağı
La-Sol	Aşağıdan Yukarı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
Sol-Re	Yukarıdan Aşağı
Si-Mi	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı
Do-Fa	Aşağıdan Yukarı
Mi-Sol	Aşağıdan Yukarı
Re-La	Aşağıdan Yukarı
Mi-Do	Yukarıdan Aşağı
Do-Sol	Aşağıdan Yukarı
Si-Sol	Yukarıdan Aşağı

3.3.7.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The image displays a musical score for a piece titled "Melodik ve Ritmik Varyantlar". The score is written on ten staves of music, each containing a sequence of notes and rests. The measures are numbered from 1 to 48, with the numbers placed above the notes. The notation includes various rhythmic values such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, along with rests. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The score is presented in a clear, black-and-white format, suitable for educational or instructional purposes.

Musical score for a piece, page 110. The score consists of 12 staves of music, numbered 49 to 112. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The piece features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The notation includes slurs, ties, and dynamic markings such as *mf* and *f*. The score concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the final measure (112).

Musical score for a single melodic line, measures 113-176. The score is written in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The music consists of 12 staves of notation. Each staff contains measures numbered from 113 to 176. The notation includes various rhythmic values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and dynamic markings such as *ffz* (fortissimo zingando) and *ff* (fortissimo). The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the final staff.

Melodik Varyantlar

$$3 = 7 = 9$$

$$61 = 67 = 81 = 111$$

$$4 = 6 = 8$$

$$125 = 127 = 135$$

$$13 = 17 = 37 = 41 = 45 = 59$$

$$159 = 161 = 169$$

$$23 = 89$$

$$24 = 70$$

$$84 = 112 = 118$$

$$25 = 71$$

$$27 = 49 = 73$$

$$28 = 50 = 74$$

$$63 = 79 = 83 = 87$$

$$29 = 51 = 75$$

$$= 120 = 144 = 146$$

$$30 = 52 = 76$$

$$33 = 55$$

$$156 = 168$$

$$34 = 56$$

$$35 = 39$$

$$36 = 40$$

$$38 = 42$$

$$43 = 61 = 81$$

$$44 = 62 = 82$$

$$54 = 78$$

$$= 94 = 96$$

$$60 = 80$$

$$64 = 84$$

$$91 = 97$$

$$93 = 95$$

$$94 = 96$$

$$= 168$$

Ritmik Varyantlar

$$3 = 7 = 9 = 15 = 33 = 43 = 55 =$$

$$113 = 117 = 119 = 121 = 123 =$$

$$137 = 141 = 143 = 153 = 155 =$$

$$4 = 6 = 8 = 38 = 42 = 60 = 80 =$$

$$136 = 142 = 154 = 160 = 162$$

$$5 = 13 = 17 = 37 = 41 = 45 = 59 =$$

$$10 = 14 = 34 = 56 = 58 = 64 = 88$$

$$12 = 90 = 122 = 164 = 170$$

$$18 = 102 = 114 = 126 = 138 =$$

$$19 = 27 = 49 = 73 = 77 = 165$$

$$21 = 115 = 139 = 145 = 157$$

$$22 = 36 = 40$$

$$23 = 65 = 89 = 105 = 147$$

$$24 = 70 = 108 = 132 = 150 = 174$$

$$25 = 47 = 71 = 85 = 91 = 97$$

$$26 = 28 = 50 = 54 = 74 = 78 = 92$$

$$29 = 51 = 69 = 75$$

$$30 = 52 = 72 = 76$$

$$44 = 62 = 66 = 68 = 82 = 86$$

$$53 = 93 = 95$$

$$102 = 114 = 126 = 138 = 156$$

$$98 = 148$$

$$99 = 103 = 123$$

$$100 = 124$$

$$102 = 126$$

$$105 = 147$$

$$106 = 148$$

$$107 = 131 = 149$$

$$108 = 132 = 150 = 174$$

$$109 = 151 = 175$$

$$110 = 152 = 176$$

$$111 = 113 = 117 = 119 = 135 = 137 = 141 = 143 = 153 = 155 = 159 = 161$$

$$112 = 118 = 136 = 142 = 154 = 160$$

$$114 = 138 = 156$$

$$115 = 139 = 157$$

$$120 = 144$$

$$121 = 145$$

$$129 = 171$$

$$130 = 172$$

$$140 = 158$$

3.3.8. "Afyonun ortasında galesi" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 570
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974
YÖRESİ
AFYON

KİMDEN ALINDIĞI
ABDULLAH ULUÇELİK
SÜRE

AFİYONUN ORTASINDA GALESİ

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

A Fİ YO NU NA MA NA MAN OR TA SIN DA
GA LE ÇIK DE NA MA NA MAN AY VA GE Lİ R

GA LE Sİ DE VAR GA LE Sİ A MAN
GAR GE Lİ R DE VAY GAR GE Lİ RA MAN

Ü ZE RİN DE A MA N VAR DIR GİZ LA R
GÜ MÜŞ YÜ ZÜ K A MA N PAR MA ĞI NA YA RİN

GU LE Sİ DE VA RI GU LE Sİ
DAR GE Lİ R DE DA RI GE Lİ R

ZÜM RÜT Gİ Bİ A MA NA MAN YE ŞİL LEN Mİ Ş
BEN DE SAN DIM A MA NA MAN MEY HA NE DE NE FEM

O VA Sİ DA VAR O VA Sİ A MAN
YAR GE Lİ R DE VAY YA R GE Lİ RA MAN

AY KA RAN LI KA MA N GE CE VUR DU
AY KA RAN LI KA MA N GÖ RE ME Dİ MA MAN

LAR BE Nİ DE VA Y BE Nİ
YO LU MU DA VA Y YO LU MU

AFİYONUN ORTASINDA GALESİ
sayfa: 2

1) — YA RİN YAZ MA ————— SI NA SAR DI —————
2) AH Bİ LE ME Dİ ————— MA — MA — N CER RAH KES Tİ BE NİM

LAR BE Nİ DE AH BE Nİ
GO LU MU DA VA — Y GO LU MU

-1-

AFİYONUN AMAN AMAN ORTASINDA GALESİ DE VAR GALESİ AMAN
ÜZERİNDE AMAN VARDIR GIZLAR GULESİ DE VAR GULESİ
ZÜMRÜT GİBİ AMAN AMAN YEŞİLENMİŞ OVASI DA VAR OVASI AMAN
AY KARANLIK AMAN GECE VURDULAR BENİ DE VAY BENİ
YARIN YAZMASINA SARDILAR BENİ DE AH BENİ

-2-

GALECİKTEN AMAN AMAN AYVA GELİR GAR GELİR DE VAY GAR GELİR AMAN
GÜMÜŞ YUZUK AMAN PARMAĞINA YARIN DAR GELİR DE DAR GELİR
BEN DE SANDIM AMAN AMAN MEYHANEDEN EFEM YAR GELİR DE VAY YAR GELİR AMAN
AY KARANLIK AMAN GÖREMEDİM AMAN YOLUMU DA VAY YOLUMU
AH BİLEMEDİM / CERRAH KESTİ BENİM GOLUMU DA VAY GOLUMU

3.3.8.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Afıyon'un ortasında galesi	-a-	4+7 = 11
Üzerinde vardır kızlar gulesi	-a-	6+5 = 11
Zümrüt gibi yeşillenmiş ovası	-a-	4+7 = 11
Ay karanlık gece vurdular beni	-b-	4+7 = 11
Yarın yazmasına sardılar beni	-b-	6+5 = 11
Galecik'ten ayva gelir gar gelir	-c-	6+5 = 11
Gümüş yüzük parmağına dar gelir	-c-	4+7 = 11
Bende sandım meyhaneden yar gelir	-c-	4+7 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 11'li hece ölçüsüyle yazılmış türkü türündendir. Hece durakları 4+7 ve 6+5 şeklindedir.

3.3.8.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 20 ölçüdür.

3.3.8.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Do-Fa	Aşağıdan Yukarı
La-Fa	Yukarıdan Aşağı
Re-Do	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı

3.3.8.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 1 = 9
3 = 11
4 = 12

Ritmik Varyantlar

- 1 = 9
4 = 12
8 = 16

3.3.9. "Uzun Uzun Birmanlar" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:2586
İNCELEME TARİHİ : 3 - 9 - 1984

DERLEYEN
TRT. MÜZİK DAİRESİ

YÖRESİ
ÇANAKKALE

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
FATMA BULUT

UZUN UZUN BİRMANLAR

NOTAYA ALAN
ERKAN SÜRME

SÜRESİ :

Saz

U ZU NU ZU N Bİ R MAN LAR O YA RI
DE RE BO YU N A K MA S TA NE " " "

MOY O NU Gİ YE R Sİ S MAN LA R
" YAR BA NA BA K MA S ZOL DU R
TOP LA RI M TA K NE TA NE

BEN SEV Dİ M E L LE RA L MI S O YA RI
YA RE GÜ N DE R Dİ ĞİM GÜ L LE R " " "
O YAR BE Nİ A L MA Z SA " " "

MO Y ÇE KE Mİ YO R DÜ Ş MAN LA R
" " KU RU DU KO K MA ZOL DU R
" " HA ZI RO L SU N HA S TA NE

-1-
UZUN UZUN BİRMANLAR O YARIM OY
ONU GİYER SİSMANLAR
BEN SEVDİM ELLER ALMIŞ O YARIM OY
ÇEKEMİYOR DÜŞMANLAR

-2-
DERE BOYU AKMAZ OLDU O YARIM OY
YAR BANA BAKMAZ OLDU
YARE GÖNDERDİĞİM GÜLLER O YARIM OY
KURUDU KOKMAZ OLDU.

-3-
DERE BOYU KESTANE O YARIM OY
TOPLARIM TANE TANE
O YAR BENİ ALMAZSA O YARIM OY
HAZIR OLSUN HASTANE.

3.3.9.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Uzun Uzun Birmanlar	-a-	4+3 = 7
Onu Giyer Şişmanlar	-a-	4+3 = 7
Ben Sevdim Eller Almış	-b-	3+4 = 7
Çekemiyor Düşmanlar	-a-	4+3 = 7
Dere Boyu Akmaz Oldu	-c-	4+4 = 8
Yâr Bana Bakmaz Oldu	-c-	3+4 = 7
Yâre Gönderdiğim Güller	-d-	2+6 = 8
Kurudu Korkmaz Oldu	-c-	3+4 = 7
Dere Boyu Kestane	-e-	4+3 = 7
Toplarım Tane Tane	-e-	3+4 = 7
O Yâr Beni Almazsa	-f-	4+3 = 7
Hazır Olsun Hastane	-e-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 4+4 ve 2+6 şeklindedir.

3.3.9.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 16 ölçüdür.

3.3.9.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Sol-Mi Yukarıdan Aşağı

Misol Aşağıdan Yukarı

Si-Fa Aşağıdan Yukarı

3.3.9.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar
Melodik Varyantlar

2 = 6 = 10

3 = 7 = 11

4 = 12

5 = 9

Ritmik Varyantlar

3 = 7 = 7 = 11 = 15

2 = 6 = 10 = 14

4 = 12

3.3.10. "Arpa Da Ektim Olacak" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 80
İNCELEME TARİHİ : 28. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990
YÖRE
BURSA / Hereke Köyü
KAYNAK KİŞİ
YÖRE EKİBİ
SÜRE : ♩ = 152

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR
DERLEME TARİHİ
1961
NOTALAYAN
ÖMER AKPINAR

ARPA DA EKTİM OLACAK

(SAZ -----)

AR PA DA EK TİM O LA CAK A MA N
AR PA DA EK TİM GÜ L Bİ T Tİ A MA N

ON YE Dİ Lİ FA Dİ MEM DERT LE RİN BE Nİ BE Nİ DE
ON YE Dİ Lİ FA Dİ MEM DA Lİ N DA BÜ L

A LA CAK İ Kİ Mİ ZİN
BÜL ÖT TÜ FA Dİ ME M SE NİN

SE Vİ LE Rİ A MA N ON YE Dİ Lİ FA Dİ MEM
YO LU NA A MA N ON YE Dİ Lİ FA Dİ MEM

MAH ŞE RE Mİ KA LA CAK
BİN BEŞ YÜZ AL TIN GİT Tİ

ARPA DA EKTİM OLACAK

- 2 -

SEV SE MU YAN MAZ SEV SE MU YAN MAZ
SEV SE MU YAN MAZ SEV SE MU YAN MAZ

GE CE LE RİN U ZU NU NA DA CAN LAR DA YAN MAZ
GE CE LE RİN U ZU NU NA DA CAN LAR DA YAN MAZ

97907124X

ARPA DA EKTİM OLACAK (AMAN ON YEDİLİ FADİME'M)
DERTLERİN BENİ BENİ DE ALACAK
İKİMİZİN SEVİLERİ (AMAN ON YEDİLİ FADİME'M)
MAHŞERE Mİ KALACAK

SEVSEM UYANMAZ
SEVSEM UYANMAZ
GECELERİN UZUNUNA DA
CANLAR DAYANMAZ

ARPA DA EKTİM GÜL BİTTİ (AMAN ON YEDİLİ FADİME'M)
DALINDA BÜLBÜL ÖTTÜ
FADİME'M SENİN YOLUNA (AMAN ON YEDİLİ FADİME'M)
BİN BEŞ YÜZ ALTIN GİTTİ

SEVSEM UYANMAZ
SEVSEM UYANMAZ
GECELERİN UZUNUNA DA
CANLAR DAYANMAZ

3.3.10.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Arpa Da Ektim Olacak	-a-	3+5 = 8
Dertlerin Beni Alacak	-a-	3+5 = 8
İkimizin Sevgisi	-b-	4+3 = 7
Mahşere Mi Kalacak	-a-	4+3 = 7
Sevsem Uyanmaz	-c-	2+3 = 5
Gecelerin Uzununa Da	-d-	4+4 = 8
Canlar Dayanmaz	-c-	2+3 = 5
Arpa Da Ektim Gül Bitti	-e-	3+5 = 8
Dalında Bülbül Öttü	-e-	3+4 = 7
Fadimem Senin Yoluna	-f-	3+5 = 8
Bin beş yüz Altın Gitti	-e-	3+4 = 7

Nazım Türü:

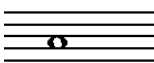
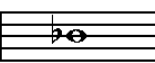

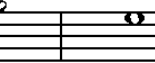

Bu ezgi 5' li , 7'li ve 8' li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 , 4+4 , 3+5 ve 2+3 şeklindedir.

3.3.10.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 16 ölçüdür.

3.3.10.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı - İnci

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Do Aşağıdan Yukarı

Mi-Sol Aşağıdan Yukarı

Sol-Mi Yukarıdan Aşağı

Mi-Do Yukarıdan Aşağı

La-Mi Aşağıdan Yukarı

3.3.10.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The image displays 22 numbered melodic and rhythmic variants of a sequence in 8/8 time. The notation is on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The variants are numbered 1 through 22, with some having multiple endings or variations indicated by '2.'.

Melodik Varyantlar

17 = 21

12 = 18 = 22

Ritmik Varyantlar

3 = 21

10 = 20

12 = 18 = 22

3.3.11. "Bahçe Bahçe Gezersin" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 202-1/4/1973

YÖRESİ
ACIPAYAM - YENİKÖY

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ ARAN

BAHÇE BAHÇE GEZERSİN

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
6/4/1971

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE

(Saz.....)

(Saz.....)

BAH ÇE BAH ÇE GE ZER SİN

(Saz.....)

BAH ÇE DE BON CUK Dİ ZER SİN

(Saz.....)

GEÇ ME KA PİM Ö NÜN DEN

(Saz.....)

YÜ RE Ğİ Mİ E ZER SİN

(2)

Bahçalarda bir kuzu
Çatal matal boynuzu
Sen koyun ol ben kuzu
Aldatalım şu kızı

(3)

Bahçaya gel göreyim
El uzat gül vereyim
Senin gibi cahile
Nasıl gönül vereyim.

3.3.11.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Bahçe Bahçe Gezersin	-a-	4+3 = 7
Bahçede Boncuk Dizersin	-a-	3+5 = 8
Geçme Kapım Önünden	-b-	4+3 = 7
Yüreğimi Ezersin	-a-	4+3 = 7
Bahçalarda Bir Kuzu	-c-	4+3 = 7
Çatal Matal Boynuzu	-c-	4+3 = 7
Sen Koyun Ol Ben Kuzu	-c-	4+3 = 7
Aldatalım Şu Kızı	-c-	4+3 = 7
Bahçaya Gel Göreyim	-d-	4+3 = 7
El Uzat Gül Vereyim	-d-	4+3 = 7
Senin Gibi Cahile	-e-	4+3 = 7
Nasıl Gönül Vereyim	-d-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+5 şeklindedir.

3.3.11.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 12 ölçüdür.

3.3.11.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Fa Yukarıdan Aşağı

Mi-Do Yukarıdan Aşağı

La-Do Aşağıdan Yukarı

3.3.11.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

3 = 7 = 15

4 = 8 = 12 = 16

5 = 13

6 = 10 = 14

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.3.12. "Aman Aman Nalbandım" Ezgisi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 204
İNCELEME TARİHİ : 04.05.1973

YÖRE
MANİSA
KAYNAK KİŞİ
HAYDAR BAYÇİN

SÜRE : $\text{♩} = 132$

AMAN AMAN NALBANDIM

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MUZAFFER SARISÖZEN

OF A MAN A MAN NAL BAN DIM OF A MAN A MAN NAL BAN DIM

NAL BAN DIM SA RA MA DIM AL DAN DIM NAL BAN DIM SA RA MA DIM AL DAN DIM

Oygün

OF AMAN AMAN NALBANDIM
NALBANDIM SARAMADIM ALDANDIM

OF AMAN AMAN MENEMEN
MENEMEN BEN O İŞE GELEMEM

OF AMAN AMAN BERGAMA
BERGAMA KAZAN KAZAN VER BANA

OF AMAN AMAN İZMİR'İM
İZMİR'İM ALIN BENİ GEZDİRİN

OF AMAN AMAN MANİSA
MANİSA ÜZÜMÜN BOLCA OLSA

3.3.12.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Aman Aman Nalbandım	-a-	4+3 = 7
Saramadım Aldandım	-a-	4+3 = 7
Aman Aman Menemen	-b-	4+3 = 7
Ben Bu İşe Gelemem	-b-	4+3 = 7
Aman Aman Bergama	-c-	4+3 = 7
Kazan Kazan Ver Bana	-c-	4+3 = 7
Aman Aman İzmir'im	-d-	4+3 = 7
Alın Beni Gezdirin	-d-	4+3 = 7
Aman Aman Manisa	-e-	4+3 = 7
Üzümün Bolca Olsa	-e-	3+4 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8' li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+5 şeklindedir.

3.3.12.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 4 ölçüdür.

3.3.12.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler**Do-Sol** Aşağıdan Yukarı**Re-Si** Yukarıdan Aşağı**Si-Sol** Yukarıdan Aşağı**3.3.12.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar****Melodik Varyantlar**

1 = 3

2 = 4

5 = 7

6 = 8

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.3.13. "Bir Taş Attım Karakolun Camına" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 218- 4/ 5/ 1973YÖRESİ
MANİSA

KİMDEN ALINDIĞI

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

BİR TAŞ ATTIM KARAKOLUN CAMINA

SÜRE

BİR TAŞ AT TIM KA RA KO LUN CA MI NA
 KA LA BA LİK SO KAK LAR VA RA MA DIM YA NI NA
 YA ŞIM ON DÖRT DÜŞ TİM GUR BET E Lİ NE
 GEL ME GEL ME MUŞTAN TİK GEL ME DE VUR SUN LAR BE Nİ
 YA ZIP EV RAK LA RI MI KÜ TAH YA YA GÖN DE RİN BE Nİ (SON)
 ÜÇ Gİ DER DE BEŞ AR DI MA BA KA RİM
 GÖZ LE RİM DEN KAN LI YAŞ LAR DO KE RİM
 SEN Gİ Dİ Lİ BEN HAS RET LİK ÇE KE RİM

(1)
 Bir taş attım karakolun camına
 Kalabalık sokaklar varamadım yanına
 Yaşım ondört düştüm gurbet iline

(2)
 Üç giderde beş adıma bakarım
 Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim
 Sen gideli ben hasretlik çekerim

(Bağlantı)

Bağlantı
 (Gelme gelme mustantik gelmede vursunlar beni
 Yazıp evraklarımı kütahyaya gönderin beni)

3.3.13.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Bir Taş Attım Karakolun Camına	-a-	4+7 = 11
Kalabalık Sokaklar Varamadım Yanına	-a-	7+7 = 14
Yaşım Ondört Düştüm Gurbet Eline	-a-	4+7 = 11
Üç Gider De Beş Ardıma Bakarım	-c-	4+7 = 11
Gözlerimden Kanlı Yaşlar Dökerim	-c-	4+7 = 11
Sen Gideli Ben Hasretlik Çekerim	-c-	4+7 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmış koşma türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+5 şeklindedir.

3.3.13.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 27 ölçüdür.

3.3.13.3. Ezginin Melodik Yapısı

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Re-Sol	Aşağıdan Yukarı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
Re-Fa	Aşağıdan Yukarı
La-Fa	Yukarıdan Aşağı
Re-La	Yukarıdan Aşağı

Sol-Si	Aşağıdan Yukarı
Do-Mi	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı
La-Do	Aşağıdan Yukarı
Do-La	Yukarıdan Aşağı

3.3.13.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 3 = 5

Ritmik Varyantlar

1 = 5

2 = 8

3 = 11

3.3.14. "Binnaz Kızı Naz Kızı" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 348-22/6/1975

YÖRESİ
UŞAK-TATAR KÖ.

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ BOZAN

SÜRE:

DERLEYEN
M. SARIŞÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARIŞÖZEN

BİNNAZ KIZI NAZ KIZI
(Kadın oyun havası)

BİN NAZ KIZI NAZ KIZI YA NAK LA RI KIR MI ZI AL YA NA ĞIN ÜS TÜ NE
EN TA Rİ Sİ AK TAN DIR NE GE LİR SE HAKTAN DIR BU Bİ Zİ MAY RIL MA MIZ
EN TA Rİ Sİ AK LI YÂR SE Vİ LE Rİ TAT LI YÂR NE DEN SE LÂM VER ME DİN

DOĞDU SA BAH YIL DI ZI A GÜ ZELİMA GÜ ZE LİM DUR İ Kİ MİZ Ğİ DE LİM
ÇOK ÇA SE VİŞ MEK TEN DİR
SE Vİ LE Rİ TAT LI YÂR

SEV ME Dİ ĞİM OĞ LA NA GE LİN O LUP Ğİ DE LİM

(2)

Entarisi aktandır
Ne gelirse haktandır
Bu bizim ayrılmamız
Çokca sevişmektedir

(Bağlantı) (A güzelim a güzelim dur ikimiz gidelim
Sevmediğim oğlana gelin olup gidelim

(3)

Entarisi akli yâr
Sevileri tatlı yâr
Neden selâm vermedin
Sevileri tatlı yâr
(Bağlantı)

3.3.14.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Binnaz Kızı Naz Kızı	-a-	4+3 = 7
Yanakları Kırmızı	-a-	4+3 = 7
Al Yanağın Üstüne	-b-	4+3 = 7
Doğdu Sabah Yıldızı	-a-	4+3 = 7
Entarisi Aktandır	-c-	4+3 = 7
Ne Gelirse Hak'tandır	-c-	4+3 = 7
Bu Bizim Ayrılmamız	-d-	3+4 = 7
Çokça Sevişmektendir	-c-	2+5 = 7
Entarisi Aklı Yar	-e-	4+3 = 7
Sevileri Tatlı Yar	-e-	4+3 = 7
Neden Selam Vermedin	-f-	4+3 = 7
Sevileri Tatlı Yar	-e-	4+3 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 ve 2+5 şeklindedir.

3.3.14.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 8 ölçüdür.

3.3.14.3. Ezginin Melodik Yapısı

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Fa	Yukarıdan Aşağı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı
Fa-Re	Yukarıdan Aşağı

3.3.14.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 5 = 10 = 13
 6 = 10 = 14
 7 = 11 = 15
 8 = 12 = 16

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.3.15. "Ayağında Mesi Var" Ezgisi

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 405 - 22 . 6. 1973

YÖRESİ
UŞAK

KİMDEN ALINDIĞI
MUZAFFER S AYAR

SÜRE

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

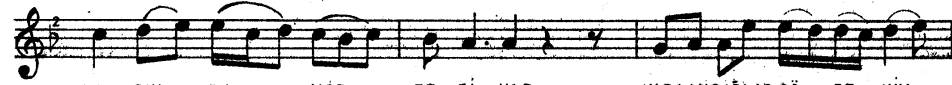
DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

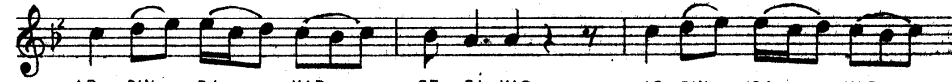
AYAĞINDA MESİ VAR

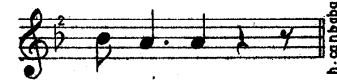
1. A YA ĞIN DA ME Sİ VAR BA ŞIN DA MOR FE Sİ VAR
2. CE VİZ DA LI EĞ ME Lİ KAŞ KİR Pİ ĞE DEĞ ME Lİ
3. KÖP RÜ NÜN AL TI Çİ ÇEK BU NU KİM LER Bİ ÇE ÇEK

BA ŞIN DA MOR FE Sİ VAR YAS LAN DAĞLAR GÖ RE YİM
KAŞ KİR Pİ ĞE DEĞ ME Lİ BE NİM OL ME ÇEK YA Rİ
BU NU KİM LER Bİ ÇE ÇEK BE NİM NAZ LI YA RİM DEN

AR DİN DA YAR SE Sİ VAR AR DİN DA YAR
SE VİP TE NEY LE ME Lİ SE VİP TE NEY
GÖN LÜM VAZ MI GE ÇE ÇEK GÖN LÜM VAZ MI

SE Sİ VAR
LE ME Lİ
GE ÇE ÇEK

1

AYAĞINDA MESİ VAR
BAŞINDA MOR FESİ VAR
YASLAN DAĞLAR GÖREYİM
ARDINDA YAR SESİ VAR

2

CEVİZ DALI EYMELİ
KAŞ KİRPİĞE DEYMELİ
BENİM OLMECEK YARI
SEVİPDE NEYLEMELİ

3

KÖPRÜNÜN ALTI ÇİÇEK
BUNU KİMLER BİÇECEK
BENİM NAZLI YARIMDEN
GÖNLÜM VAZMI GEÇECEK

4

İNDİM NANE BİÇMEYE
EYİLDİM SU İÇMEYE
YAR KARŞIDAN GELİRKEN
KANATLANDIM UÇMAYA

3.3.15.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Ayağında Mesi Var	-a-	4+3 = 7
Başında Mor Fesi Var	-a-	4+3 = 7
Yaslan Dağlar Göreyim	-b-	4+3 = 7
Ardında Yar Sesi Var	-a-	4+3 = 7
Ceviz Dalı Eymeli	-c-	4+3 = 7
Kaş Kirpiğe Deymeli	-c-	4+3 = 7
Benim Olmecek Yari	-d-	5+2 = 7
Sevip De Neylemeli	-c-	3+4 = 7
Köprünün Altı Çiçek	-e-	3+4 = 7
Bunu Kimler Biçecek	-e-	4+3 = 7
Benim Nazlı Yarimden	-f-	4+3 = 7
Gönlüm Vaz Mı Geçecek	-e-	4+3 = 7

Nazım Türü

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 , 3+4 ve 5+2 şeklindedir.

3.3.15.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 10 ölçüdür.

3.3.15.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

Çıkıcı – İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Mi Aşağıdan Yukarı

Mi-Do Yukarıdan Aşağ

3.3.15.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The musical notation is in 3/8 time and consists of four staves. The first staff has six measures, the second and third staves have six measures each, and the fourth staff has two measures. Brackets above the notes indicate groupings for melodic and rhythmic variants.

Melodik Varyantlar

1 = 11

2 = 12

3 = 7 = 13 = 17

4 = 8 = 14 = 18

5 = 9 = 15 = 19

6 = 10 = 16 = 2

Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlarla aynıdır.

3.3.16. "Ay Oğlan Tatar Mısın" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No : 921
İNCELEME TARİHİ : 10-2-1975

DERLEYEN
M.SARISÖZEN

YÖRESİ
BİLECİK
KİMDEN ALINDIĞI
İBRAHİM TARİK ÇAKMAK
SÜRESİ:

AY OĞLAN TATARMISIN

DERLEME TARİHİ
1.9.1953

NOTAYA ALAN
M.SARISÖZEN

A YOĐ LAN TA TAR MI SIN SEF TA Lİ
A YOĐ LAN İ MA NA GEL DO LAŞ DA

SA TAR MI SIN SEF TA Lİ SÖY LE DUR SUN
PI NA RA GEL HİÇ BA HA NEN YO ĞU SA

A YOĐ LAN BE NİM LE KA ÇAR MI SIN
" " " E Lİ Nİ YU MA ĞA GEL

HAY Dİ YA RİM KA YA BA ŞI NA KA YA BA ŞI NA
" " " " " " " " " " "

AL BE Nİ YA Nİ NA YA Nİ BA ŞI NA
" " " " " " " " " " "

- 1 -

AY OĞLAN TATARMISIN
SEFTALİ SATARMISIN
SEFTALİ SÖYLE DURSUN (Ay oğlan)
BENİMLE KAÇARMISIN
Bağlantı- HAYDİ YARİM KAYA BAŞINA KAYA BAŞINA
AL BENİ YANINA, YANIBAŞINA

- 2 -

AY OĞLAN İMANA GEL
DOLAŞDA PINARA GEL
HİÇ BAHANEN YOĞUSA (Ay oğlan)
ELİNİ YUMAĞA GEL.
Bağlantı.

3.3.16.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Ay Oğlan Tatar Mısın	-a-	3+4 = 7
Şeftali Satar Mısın	-a-	3+4 = 7
Şeftali Şöyle Dursun	-b-	3+4 = 7
Benimle Kaçar Mısın	-a-	3+4 = 7
Ay Oğlan İmana Gel	-c-	3+4 = 7
Dolaş Da Pınara Gel	-c-	3+4 = 7
Hiç Bahanen Yoğusa	-d-	4+3 = 7
Elini Yumağa Gel	-c-	3+4 = 7

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+4 şeklindedir.

3.3.16.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 13 ölçüdür.

3.3.16.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi
				

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Re Aşağıdan Yukarı

3.3.16.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

The musical score consists of five staves of music in 9/8 time. The key signature has one sharp (F#). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The measures are numbered 1 through 26, with some measures containing multiple notes and rests. The score ends with a double bar line and a sharp sign.

Melodik Varyantlar

1 = 5

2 = 6

3 = 7

4 = 8

14 = 18 = 26

17 = 25

Ritmik Varyantlar

1 = 5 = 23

2 = 6

3 = 7 = 13 = 19 = 21 = 25

4 = 8 = 10 = 14 = 18 = 22 = 26

9 = 11 = 15

16 = 20

3.3.17. "Çömüdün" Ezgisi

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 265 - 8. 6. 1973

YÖRESİ

KÜTAHYA

KİMDEN ALINDIĞI

SADIK TÜRK, ŞEREF ÇANKU

SÜRE

ÇÖMÜDÜM

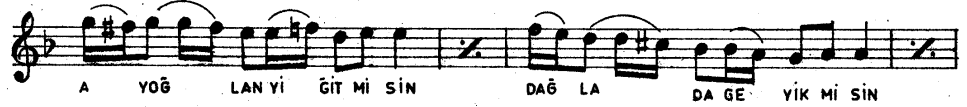
DERLEYEN

MUZAFFER SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

MUZAFFER SARISOZEN

2

AY OĞLAN ARSIZ OĞLAN
DÜNYADA YERSİZ OĞLAN
KALAYSIZ KABA BENZER
DÜNYADA YARSIZ OĞLAN
BAĞLANTI

3

AY OĞLAN İMANA GEL
DÖN DÖĞLAN PINARA GEL
HIÇ BAHANEN YOK İSE
ÇEVRENİ YUMAĞA GEL
BAĞLANTI

3.3.17.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözləri	uyak düzeni	hece durağı
Ay Oğlan Yiğit Misin	-a-	3+4 = 7
Dağlarda Geyik Misin	-a-	3+4 = 7
Selam Verdim Almadın	-b-	4+3 = 7
Allah'tan Büyük Müsün	-a-	3+4 = 7
Ay Oğlan Arsız Oğlan	-c-	3+4 = 7
Dünyada yersiz Oğlan	-c-	3+4 = 7
Kalaysız Kaba Benzer	-d-	3+4 = 7
Dünyada Yarsız Oğlan	-c-	3+4 = 7
Ay Oğlan İmana Gel	-e-	3+4 = 7
Dön Dolan Pınara Gel	-e-	3+4 = 7
Hiç Bahanen Yok İse	-f-	4+3 = 7
Çevreni Yumağa Gel	-e-	3+4 = 7

Nazım Türü

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış mani türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+4 şeklindedir.

3.3.17.2. Ezginin Usûlü

a-) Usul: 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) Toplam Ölçü Sayısı : 13 ölçüdür.

3.3.17.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak   Donanım   Ses Sahası   Güçlü   Dizi

Seyri :

İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

Fa-Re Yukarıdan Aşağı

3.3.17.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

1 = 5

2 = 6

3 = 7

4 = 8

Ritmik Varyantlar

1 = 3 = 7

2 = 4 = 6 = 8

3.3.18. "Attım Tabancamı" Ezgisi

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 488
İNCELEME TARİHİ: 22/11/1973

YÖRESİ
AFYON

KİMDEN ALINDIĞI
MURAT ÇELEBİOĞLU

ATTIM TABANCAMI

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
18/11/1946

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :

(SAZ.....)

AT TIM TA BAN CA MI DA
A TEŞ AL MA DI VAY VAY VAY VAY FA Nİ DÜN YA
KIM SE LE RE A MAN KAL MA DI KAL MA DI A NAM
KAL MA DI BEN YAN DIM SEN SİZ BEN YAT TIM DA SA BAH
OL MA DI VAY VAY VAY VAY GİTME DE DİM YÂR BOY NU MA A MAN
SA RIL DI Bİ ZE KİS MET GUR BET EL DEN A MAN VE RİL Dİ
VERİL Dİ A NAM VE RİL Dİ BEN YAN DIM

(1)

ATTIM TABANCAMI DA ATEŞ ALMADI VAY VAY VAY VAY
FANI DÜNYA KİMSELERE(ANAM) KALMADI, KALMADI ANAM KALMADI BEN YANDIM
SENSİZ BEN YATTIMDA SABAH OLMADI, VAY VAY VAY VAY

(2)

(BAĞLANTI) { GİTME DEDİM YÂR BOYNUMA AMAN SARILDI
BİZE KİSMET GURBET ELDEN AMAN VERİLDİ
VERİLDİ ANAM VERİLDİ BEN YANDIM

BİR TAŞ ATTIM İNDİDE GİTTİ DEREYE
HAIN DÜŞMAN ALDI BENİ AMAN ARAYA
HEKİM BAKMAZ İYOLMEYCEK YARAYA
(BAĞLANTI)

3.3.18.1. Ezginin Edebi Yapısı

Ezginin sözleri	uyak düzeni	hece durağı
Attım tabancamı ateş almadı	-a-	6+5 = 11
Fani dünya kimselere kalmadı	-a-	4+7 = 11
Sensiz ben yattım da sabah olmadı	-a-	6+5 = 11
Gitme dedim yar boynuma sarıldı	-a-	5+6 = 11
Bize kısmet gurbet elden verildi	-a-	6+5 = 11
Verildi anam verildi ben yandım	-b-	5+6 = 11
Bir taş attım indi gitti dereye	-c-	4+7 = 11
Hain düşman aldı beni araya	-c-	4+7 = 11
Hekim bakmaz iyolmeyercek yaraya	-c-	4+7 = 11

Nazım Türü:

Bu ezgi 7'li hece ölçüsüyle yazılmış koşma türündendir. Hece durakları 4+3 ve 3+4 şeklindedir.

3.3.18.2. Ezginin Usûlü

a-) **Usul:** 9/8 'lik birleşik usuldür.

b-) **Toplam Ölçü Sayısı :** 28 ölçüdür.

3.3.18.3. Ezginin Melodik Yapısı

Durak	Donanım	Ses Sahası	Güçlü	Dizi

Seyri : İnici - Çıkıcı - İnici

Sıçrama Yaptığı Sesler

La-Mi	Aşağıdan Yukarı
Re-Si	Yukarıdan Aşağı
Si-Sol	Yukarıdan Aşağı
Fa-Re	Yukarıdan Aşağı
Re-Sol	Aşağıdan Yukarı
Mi-Sol	Aşağıdan Yukarı
Sol-Mi	Yukarıdan Aşağı

3.3.18.4. Melodik ve Ritmik Varyantlar

Melodik Varyantlar

- 4 = 24
 21 = 25
 22 = 26
 23 = 27

Ritmik Varyantlar

- 1 = 3 = 7 = 9 = 25
 2 = 4 = 6 = 8 = 16 = 22 = 26
 5 = 11 = 19
 12 = 18
 20 = 30
 21 = 29
 23 = 27

TABLO:3 **EGE EZGİLERİNİN MELODİK VARYANT TABLOSU**

1.EZGİ	2.EZGİ	3.EZGİ	4.EZGİ	5.EZGİ	6.EZGİ	7.EZGİ	8.EZGİ	9.EZGİ	10.EZGİ	11.EZGİ	12.EZGİ	13.EZGİ	14.EZGİ	15.EZGİ	16.EZGİ	17.EZGİ	18.EZGİ
					3										15		
			5			91,97											
						24			12,18,22		12				14,18,26		30
						14,23,38, 42,60,89			11,17					5,9,15,19	17,25	29	
						35,39				9							

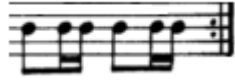

4. İNCELENEN EZGİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

4.1. Ezgi Sonları

4.1.1. Rumeli Ezgileri

1

2

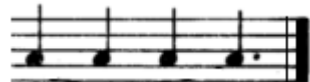
3

4

5

6

7

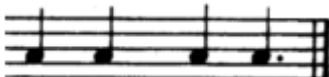
8

9

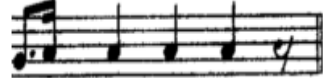
10

11

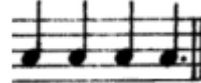
12

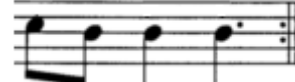
13

14

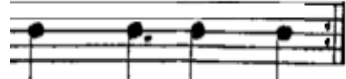
15

16

17

18

4.1.2.Ege ezgileri

1

2

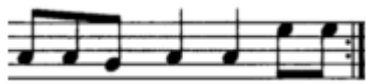
3

4

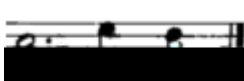
5

6

7

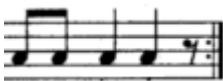
8

9

10

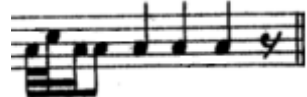
11

12

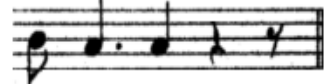
13

14

15

16

17

18

4.2. Ortak Karar Perdeleri

Rumeli Ezgileri

La kararlı ezgiler : 2,5,6,9,10,11,
12,13,14,16,18

Si kararlı ezgiler : 1,4,15,17

Re kararlı ezgiler :7,8

Sol kararlı ezgiler : 3

Ege ezgileri

La kararlı ezgiler : 1,2,4,5,10,11,
12,13,15,16,17,18

Si kararlı ezgiler : 9,14

Re kararlı ezgiler :3,7

Sol kararlı ezgiler :8

Fa kararlı ezgiler : 6

İncelenen dokuz zamanlı Rumeli ezgilerinde; 11 tane La karar, 4 tane Si karar, 2 tane Re karar ve 1 tane Sol karar ezgi bulunmaktadır. İncelenen dokuz zamanlı Ege ezgilerinde; ise 12 tane La karar, 2 tane Si karar, 2 tane Re karar, 1 tane sol karar ve 1 tane Fa karar ezgi bulunmuştur.

Ezgi bitişleri iki yörede de benzerlikler göstermektedir. Genel olarak incelendiğinde iki yörede de La karar ön plana çıkmıştır, Bunu Si ve Re kararlar takip etmiştir.

4.3. Nazım Türleri

Rumeli Ezgileri;

<u>Türkü adedi</u>	<u>Türkü</u>	<u>Koşma</u>	<u>Mani</u>	<u>İlahi</u>
18	6	3	8	1

Ege ezgileri:

<u>Türkü adedi</u>	<u>Türkü</u>	<u>Mani</u>	<u>Koçaklama</u>
18	3	14	1

Yukarıdaki karşılaştırma sonuçlarına göre, kullanılan nazım türlerinden mani her iki yörede, Rumeli ve Ege ezgilerinde en çok kullanılan nazım türü olmuştur. Türkü nazım türü her iki yörede bulunmakta ancak, Rumeli ezgilerinde daha çok kullanılmıştır.

Karşılaştırma sonucuna göre, üç tane koşma ve bir tane ilahi Rumeli ezgilerinde tespit edilirken, incelenen Ege ezgilerinde bunlara rastlanmamıştır. Ayrıca Ege ezgilerinde bir tane koçaklama tespit edilmiştir.

4.4. Ses Sahası Rumeli Ezgileri:

<u>Türkü adedi</u>	<u>4' lü</u>	<u>5' li</u>	<u>6' lı</u>	<u>7' li</u>	<u>8' li</u>	<u>9' lu</u>
18	1	1	7	3	3	3

Ege ezgileri:

<u>Türkü adedi</u>	<u>6' lı</u>	<u>7' li</u>	<u>8' li</u>	<u>9' lu</u>	<u>10' lu</u>	<u>11' li</u>	<u>1,5 oktav</u>
18	3	2	4	5	2	1	1

İncelediğimiz dokuz zamanlı 36 Ezginin ses sahası en az 4' lü ve en fazla 1,5 oktav arasında değişmektedir ve genellikle 1 oktavı geçmemektedir. Bu çalışmamıza göre; dokuz zamanlı Rumeli ezgilerinde en çok 6' lı Ege ezgilerinde ise 9' lu ses sahası hakimdir.

4.5. Donanımlar

İncelenen 36 ezgide; La kararlı ezgilerde genellikle “Si bemol 2 “ hakim ve bununla birlikte eser içerisinde daha çok “Fa diyez” bazen “Mi ve Re bemol” perdeleri kullanılmıştır. Si ve Re kararlı ezgilerde donanımda “Fa diyez” hakimdir. Sol kararlı ezgilerde Donanımda “Fa diyez” ezgi içerisinde ise “Si bemol, Do diyez ve La bemol” Fa kararlı ezgide “Fa diyez ve Do diyez” kullanılmıştır.

4.6. Seyirler

Rumeli Ezgileri;

<u>Türkü adedi</u>	<u>İnici</u>	<u>çıkıcı-inici</u>	<u>inici-çıkıcı</u>	<u>inici-çıkıcı-inici</u>
18	4	9	1	4

Ege ezgileri;

<u>Türkü adedi</u>	<u>İnici</u>	<u>çıkıcı</u>	<u>çıkıcı-inici</u>	<u>inici-çıkıcı-inici</u>
18	8	2	5	3

Yukarıda da belirtildiği gibi incelenen Rumeli ezgilerinde daha çok çıkıcı-inici seyir hakim olmuştur. Ege ezgilerinde ise daha çok inici seyir tespit edilmiştir.

SONUÇ

Rumeli ile Ege ezgilerindeki etkileşim ve farklılıkları bulmak amacı ile yapılan bu çalışmada ilk olarak, Rumeli göçlerinin sebepleri, yaşanan sıkıntılar, savaşlar sırasında yapılan zulümler, göçlerin nasıl yapıldığı, Ege bölgesine Rumeli'den ne kadar göç olduğu illeri ve sayılarıyla belirtilmiştir. Yaşanan olayların Rumeli Türklerinin kültürüne etkisi, Rumeli göçlerinin Ege kültürüne katkısı ve karşılıklı etkileşim anlatılmıştır. İkinci bölümde on sekiz Rumeli ezgisi, on sekiz Ege ezgisi edebi yapı, melodi yapısı, (karar, donanım, ses genişliği, güçlüsü, seyri, dizisi) melodi sıçramaları, usul, melodik ve ritmik varyantlar bakımından incelenmiştir.

Varyantlarda melodi motifleri rakam ve sayılarla belirlenerek ritmik ve melodik bakımından benzeşenler tespit edilerek sıralanmıştır. Varyantlar incelendikten sonra melodik varyantlar için üç ayrı tablo, Ritmik varyantlar içinde üç ayrı tablo çizilmiştir. Birinci tablolarda Rumeli ezgilerinin melodik ve ritmik benzeşmeleri, ikinci tablolarda Ege ezgilerinin melodik ve ritmik benzeşmeleri gösterilmiştir. Üçüncü tablolarda ise Rumeli ve Ege ezgilerinin bir birileri arasındaki melodik ve ritmik benzeşmeler gösterilmiştir. İki yöre arasında melodik ve ritmik etkileşim olduğu tablolardan rahat bir şekilde anlaşılmaktadır.

Son bölümde karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu karşılaştırmalar, ezgi sonları ve ortak karar perdeleri incelenerek, nazım türleri, ses sahası, donanımlar ve seyirler karşılaştırılarak bir sonuca ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre Ezgi bitişleri iki yörede de benzerlikler göstermektedir. Genel olarak incelendiğinde iki yörede de La karar ön plana çıkmıştır, Bunu Si ve Re kararlar takip etmiştir. Nazım türleri sonuçlarına göre Rumeli ezgilerinde, üç koşma ve bir ilahi tespit edilirken, incelenen Ege ezgilerinde bunlara rastlanmamıştır. Ayrıca Ege ezgilerinde bir tane koçaklama tespit edilmiştir. İncelediğimiz dokuz zamanlı 36 Ezginin ses sahası en az 4' lü ve en fazla 1,5 oktav arasında değişmektedir ve genellikle 1 oktavı geçmemektedir. Bu çalışmamıza göre; dokuz zamanlı Rumeli ezgilerinde en çok 6' lı Ege ezgilerinde ise 9'lu ses sahası hakimdir. Donanım yönünden İncelenen 36 ezgide; La kararlı ezgilerde genellikle "Si bemol 2 " hakim ve bununla birlikte eser içerisinde daha çok "Fa diyez" bazen "Mi ve Re bemol" perdeleri kullanılmıştır. Rumeli ezgilerinde daha çok çıkıcı-inici seyir hakim olmuştur. Ege ezgilerinde ise daha çok inici seyir tespit edilmiştir.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda dokuz zamanlı Rumeli ile Ege yöresi sözlü halk ezgileri arasında ses yapısı, seyir, karar, donanım, ses genişliği, edebi yapı, melodik ve ritmik varyantlar bakımından farklılıklardan çok benzerlikler ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

- AHMETBEYOĞLU, Ali; **Avrupa Hun İmparatorluğu**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2001
- ALANGU, Tahir, **Balkan Ulusları ve Türkiye Arasında Karşılıklı ve Sürekli Folklor İlişkileri, Ortak Unsurlar, Göçmen Folkloru Sorunları Üzerine Bir Deneme**, Türkiye Folkloru El Kitabı, İstanbul, 1970
- ARI, Oğuz, **Bulgaristan'lı Göçmenlerin İntibakı, 1950-51'de Bursa'ya İstanbul'da İskan Edilenlerin İntibakı İle İlgili Sosyolojik Araştırma**, Rekor Matbaası, Ankara, 1960
- ÇAVUŞOĞLU, Halim, **Balkanlarda Pomak Türkleri**, Köksav Yayınları, Ankara 1993
- GERAY, Cevat, **Türkiye'den ve Türkiye'ye Göçler**, Türkiye İktisadi Gelişmesi Araştırma Projesi, No:4, Ankara, 1962
- İNALCIK, Halil; **“Osmanlı”**, Cilt I, Ankara, 1999
- KAFESOĞLU, Prof.Dr. İbrahim; **Türk Milli Kültürü**, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1997
- KARATEPE, Alaattin; **Edirne Uzun Köprü Yeniköy Köyünün Bektaşî Müziğinin İncelenmesi**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1993
- KOCAOĞLU, A.Kadir; **“Ege İife dergisi”** 1 ekim 2007 – 45.sayı
- ÖCALAN, Hasan Basri; **Balkanlar'daki Türk Kültürünün dünü-bugünü-yarını**, Uludağ Üniversitesi Yayınları, 1999
- ÖZTUNA, Yılmaz ; **Başlangıcından Zamanımıza Kadar Türkiye Tarihi**, C.1, İstanbul 1973
- ÖZTUNA, Yılmaz; **Rumelini Kaybımız**, Ötüken Yayınları, 1990
- SAYIN, Sabriye; **Rumeliden (Bulgaristan) derlemeler**, Basılmamış Bitirme Tezi, İstanbul Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı, İstanbul, 2001
- ŞİMŞİR, Bilal; **Rumeli'den Türk Göçleri**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1967
- TRT, İstanbul Radyosu; **Türk Halk Müziği Repertuarı**, Müzik Yayınları Nota Arşivi

http://www.kulturad.org/images/goc_kulturson.doc

http://www.dindersi.com/dindersiodevinibul_7_6.asp

<http://www.webhatti.com/lise-bilgileri/63721-kultur-ve-din.html>

<http://www.samsunmubadele.org.tr/haberdetay.asp?id=1443>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:6DIB2Jov5hIJ:www.ozgurluk.org/kitaplik/webarsiv/kurtulus/eskisayilar/b-yolunda10/anadolu.html+egeye+gelen+gelenek&hl=tr&ct=clnk&cd=5&gl=tr>

<http://www.manisakulturturizm.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF1D2BBDFC4052639B3FB36B5C02E7607F>

ÖZGEÇMİŞ

Erkan Gültekin 1983'te İstanbul Kartal'da doğdu. İkizi ve bir kardeşi vardır. İlkokulu Aydınlı İlk Okulunda, Ortaokulu ve liseyi Kaşif Kalkavan Lisesi'nde tamamladı. Bu arada çeşitli kurslardan müzikle ilgili dersler aldı. Liseden hemen sonra 2001'de Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvar'ı Temel Bilimler Bölümü'nü kazandı. 2004'te bir müzik dershanesi açtı. 2006 yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk musikisi Ana Sanat Dalında Yüksek lisans' a başladı.